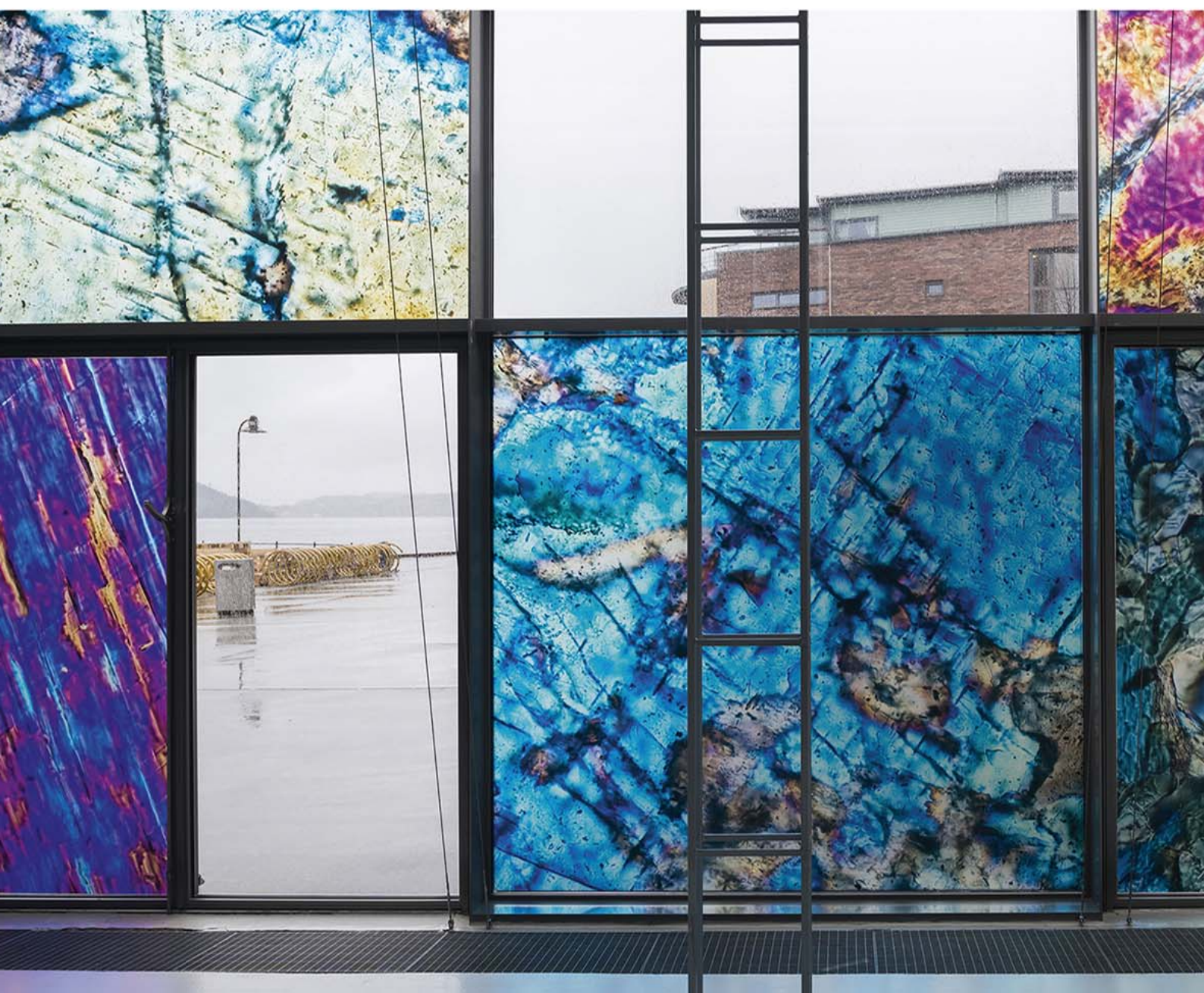

Et forsøk verdt

Evaluering av forprosjekt scenekunst

Elisabet S. Hauge, Vegard Solhjem Knutsen og Stine Meltevik

ELISABET S. HAUGE, VEGARD SOLHJEM KNUTSEN OG STINE MELTEVIK

Et forsøk verdt

Evaluering av forprosjekt scenekunst

KULTURRÅDET
Arts Council
Norway

Copyright © 2017 by
Norsk kulturråd / Arts Council Norway
All Rights Reserved
Utgitt av Kulturrådet i kommisjon hos Vigmostad & Bjørke AS

ISBN: 978-82-7081-187-8

Grafisk produksjon: John Grieg, Bergen
Sats: Laboremus Oslo
Omslagsdesign ved forlaget
Forsidebilde: Sara Rönnbäck, *Ögonblick*, 2016, © Sara Rönnbäck
Foto: Eirik Friis Reita

Spørsmål om denne boken kan rettes til:
Fagbokforlaget
Kanalveien 51
5068 Bergen
Tlf.: 55 38 88 00 Faks: 55 38 88 01
E-post: fagbokforlaget@fagbokforlaget.no
www.fagbokforlaget.no

Materialet er vernet etter åndsverkloven. Uten uttrykkelig samtykke er eksemplarframstilling bare tillatt når det er hjemlet i lov eller avtale med Kopinor.

For mer informasjon om Kulturrådet og Kulturrådets utgivelser:
www.kulturradet.no

Kulturrådet
Postboks 8052 Dep
0031 Oslo
Tlf.: +47 21 04 58 00
E-post: post@kulturrad.no

Kulturrådets utgivelser omfatter forsknings- og utredningsarbeider med relevans for Kulturrådet, for norsk kulturliv og for forskere på kulturfeltet. De vurderinger og konklusjoner som kommer til uttrykk i utgivelsene, står for den enkelte forfatters regning og avspeiler ikke nødvendigvis Kulturrådets oppfatninger.

Redaktør: Olav Hamran

Forord

Denne rapporten er utarbeidet på oppdrag fra Norsk kulturråd. Rapporten presenterer resultatene av en evaluering av Forprosjektordningen for scenekunst.

Evalueringen er gjennomført i perioden november 2016 til mars 2017 av medarbeidere ved Oxford Research. Oxford Research er et nordisk analyseselskap som dokumenterer og utvikler kunnskap gjennom analyser, evalueringer og utredninger slik at politiske og strategiske aktører kan få et bedre grunnlag for sine beslutninger.

I evalueringsarbeidet har evalueringsteamet hatt tett kontakt med seniorrådgiver Marianne Berger Marjanovic i Kulturrådet. Kulturrådet har vært behjelpelig med tilrettelegging av dokumenter og nødvendig bakgrunnsinformasjon. Kulturrådet har også gjennom nyhetsbrev motivert og oppmuntret søkere av forprosjektordningen til å svare på evalueringens spørreundersøkelse.

I arbeidet med evalueringen har evalueringsteamet vært i kontakt med personer i ulike organisasjoner, samt søkere som har besvart vår spørreundersøkelse og som velvillig har stilt opp til intervju. Oxford Research vil takke alle som har stilt opp og bidratt til at vi har fått et rikt datamateriale til analysene i evalueringen.

Rapporten er utarbeidet av senioranalytiker Elisabet Sørfjorddal Hauge, senioranalytiker Stine Meltevik og analytiker Vegard Solhjem Knutsen. I arbeidet med evalueringen har analysene blitt styrket gjennom å engasjere to eksperter i prosjektet. Som eksperter i prosjektet har førstelektor og senterleder for Pedagogisk utviklingssenter ved Universitetet i Agder, Gunnar Horn, vært engasjert. Han har bidratt med å utvide forståelsen av hva det vil si å være kunstner. Vi har også fått hjelp av Egil Bjørnsen som har vært ekstern kvalitetssikrer i evalueringen. Han er daglig leder for Udviklingsplattformen for Scenekunst i København. Han har PhD fra Centre for Cultural Policy Studies, University of Warwick.

Oxford Research vil benytte anledningen til å takke Kulturrådet for tildelingen av et interessant og lærerikt prosjekt. Vi håper evalueringsarbeidet kommer til nytte!

Kristiansand, mars 2017

Rune Stiberg-Jamt,
administrerende direktør ved Oxford Research

Innhold

3	FORORD
7	KAPITTEL 1 SAMMENDRAG
9	KAPITTEL 2 BAKGRUNN, FORMÅL OG PROBLEMSTILLINGER
12	KAPITTEL 3 METODE
14	KAPITTEL 4 FORPROSJEKTORDNINGENS SØKERE
17	KAPITTEL 5 FORPROSJEKTORDNINGENS RELEVANS
22	KAPITTEL 6 FORPROSJEKTORDNINGENS ORGANISERING
30	KAPITTEL 7 FORPROSJEKTORDNINGENS NYTTEVERDI OG MÅLOPPNÅELSE
36	KAPITTEL 8 VURDERINGER OG ANBEFALINGER
38	REFERANSELISTE
39	VEDLEGG 1 SURVEY/SPØRREUNDERSØKELSEN
51	VEDLEGG 2 SPØRREGUIDE, FORPROSJEKTORDNINGEN FOR SCENEKUNST
55	VEDLEGG 3 LISTE OVER TILSAGN 2013–2018

Sammendrag

Denne rapporten presenterer en evaluering av Forprosjektordningen for scenekunst 2013–2016 gjennomført på oppdrag for Kulturrådet. Den tar for seg ordningens relevans, organisering, nytteverdi og måloppnåelse for tilskuddsmottakere. Disse forholdene er undersøkt gjennom studier av involverte aktørers erfaringer med ordningen og gjennom analyser av ordningens resultater. Problemstillingen for evalueringen er todelt:

- 1) Hvilke erfaringer har involverte aktører (fagutvalget, søkere og andre kulturaktører) med forprosjektordningen?
- 2) Hvordan bidrar ordningen til utvikling og utforskning av nye kunstneriske metoder, konsepter og idéer?

Analysene er basert på studier av dokumenter, data fra en survey gjennomført blant søkere til ordningen, samt data fra kvalitative intervjuer med aktører som på ulike måter er koblet til fri scenekunst. Evalueringen viser at søkerne opplever at ordningen har stor relevans og betydning for realisering av prosjektidéer. Dette får støtte fra de kvalitative intervjuene der hovedbudskapet fra informantene er at forprosjektordningen er viktig for å stimulere til økt aktivitet, nyskapning og kvalitet innen fri scenekunst.

Videre viser evalueringen at formålet med forprosjektordningen blir innfridd slik ordningen er innrettet og organisert i dag. Majoriteten av respondentene og informantene mener at tilskuddsmottakerne får bedre muligheter til å jobbe med utprøving og utforskning av nye kunstneriske metoder, konsepter og idéer i en forprosjektfase. Informantene hevder at de innretter seg etter ordningens formål når de utformer sine søknader.

Evalueringen viser at definisjon og avgrensning av ordningens målgruppe, dramatikere/forfattere og koreografer, er en riktig prioritering.

For kunstnere i denne fasen er det viktig med tilgjengelighet til virkemidler som ikke stiller krav til en eventuell produksjon. Det gjør det legitimt å bruke tid og ressurser på utforskning av kunstneriske idéer i en tidlig fase. Det reduserer kunstnerens økonomiske og kunstneriske risiko i utviklingsprosesser.

Informantene i de kvalitative intervjuene ønsker imidlertid tydeligere regler for når et forprosjekt er så utviklet at det ikke lenger omfattes av ordningens innretning.

Evalueringen viser at forprosjektordningen er organisert på en hensiktsmessig måte. Evalueringen avdekker at både saksbehandling og vurdering av søknadene i fagutvalget oppleves som grundig og rettferdig. De fleste respondentene og informantene gir uttrykk for at kravene til søknaden er enkle å forstå. En stor del av informantene ønsker flere søknadsfrister enn de to fristene som ordningen har i dag. Søkerne til ordningen har et ønske om mer nyanserte svarbrev på avslåtte søknader. 36 respondenter ønsker bedre tilbakemelding om årsaker til at deres søknader blir avslått.

Analysen viser at de fleste respondentene og informantene mener at ordningen har stor nytteverdi. Addisjonalitet handler om hvorvidt aktiviteten som er støttet, bidrar til å utløse resultater som ikke ville blitt realisert uten støtte. Surveyen avdekket at ordningen er forbundet med høy addisjonalitet. Uten ordningen mener søkerne at de har reduserte muligheter til å fokusere på forprosjektfasen.

Betydningen av ordningen viser seg først og fremst i resultater som økte muligheter for utforskning og eksperimentering med nye metoder, konsepter og idéer. Funn fra feltarbeidet viser at ordningens viktigste bidrag er følgende:

- Midlene gir tilskuddsmottaker mulighet til å kjøpe seg fri fra andre prosjekter og jobbforpliktelser.

- Midlene gir muligheter til å dekke reiser knyttet til utforskning og eksperimentering.
- Midlene gir muligheter til å involvere samarbeidspartnere.
- Midlene gir større muligheter til samarbeid på tvers av kunstneriske sjangre.
- Midlene gir muligheter til å nyfortolke eksisterende materiale.
- Midlene gir muligheter for å utvikle et forprosjekt til et produksjonsprosjekt. Det åpner muligheter til å søke produksjonsstøtte.

Evalueringen konkluderer med at forprosjektordningen har langt flere styrker enn svakheter. Anbefalinger for videre utvikling av ordningen er imidlertid å presisere målgruppen for ordningen og tydeliggjøre begrepet *forprosjekt*. I tillegg anbefaler evalueringsteamet å vurdere antall søknadsfrister og nye rutiner for tilbakemeldinger på søknader opp mot det merarbeidet som disse endringene vil medføre.

Bakgrunn, formål og problemstillinger

Formålet med evalueringen av forprosjektordningen for scenekunst er å utarbeide kunnskap om søkeres og tilskuddsmottakeres erfaringer med tilskuddsordningen, samt å analysere hvordan ordningen bidrar til kunstnerisk utvikling på scenekunstmrådet. Med dette formålet er det utarbeidet to separate, men relaterte problemstillinger:

- 1) Hvilke erfaringer har involverte aktører (fagutvalget, søkere og andre kulturaktører) med forprosjektordningen?
- 2) Hvordan bidrar ordningen til utvikling og utforskning av nye kunstneriske metoder, konsepter og idéer?

I evalueringsoppdraget har Kulturrådet kommunisert at de ønsker en empirisk orientert evaluering. Evalueringsteamet har derfor hatt et særskilt fokus på å avdekke de involverte aktørenes egne erfaringer med ordningen.

De kommende avsnittene i dette kapitlet presenterer forprosjektordningen og gir en kort beskrivelse av fri scenekunst. Kapittel 3 redegjør for metodene som er brukt i evalueringen. Kapittel 4 presenterer forprosjektordningens søkere. Kapittel 5 presenterer en analyse av ordningens relevans. Kapittel 6 presenterer søkeres synspunkter på ordningens organisering, mens kapittel 7 diskuterer ordningens nytteverdi og måloppnåelse. Kapittel 8 presenterer evalueringsteamets vurderinger og anbefalinger for videre utvikling av forprosjektordningen.

2.1 Forprosjektordningen

Kulturrådet forvalter Norsk kulturfond og er rådgiver for det offentlige i kulturspørsmål. Kulturrådets oppgave er å stimulere til et nyskapende og mangfoldig kunst- og kulturliv, være en synlig og åpen aktør i samfunnsdebatten og bidra til samhandling.

Gjennom Kulturfondet skal samtidens kunst- og kulturuttrykk styrkes. Det skal gjøres ved å bevare, dokumentere og formidle kulturarv og gjøre kunst og kultur tilgjengelig for flest mulig over hele landet. Kulturfondet skal stimulere fri scenekunst og bedre vilkårene for kunstnerisk produksjon og formidling. Gjennom Kulturfondet ble det i 2016 bevilget 885 millioner kroner for ulike formål som skal fremme kunst og kultur. Av dette ble 148 millioner kroner avsatt til scenekunst¹.

Det er i alt ni ordninger for scenekunst, hvorav Forprosjekt scenekunst hadde en avsetning på 5,5 millioner kroner i 2016. Ordningens målsetting er som følger:

Ordningen har som formål å stimulere til utvikling og utforskning av nye metoder, konsepter og idéer som kan lede til nye scenekunstprosjekter. Forprosjektet skal forstås som en kunstnerisk prosess som skjer forut for, eller uavhengig av, en eventuell produksjon.

Det kan søkes om inntil 100 000 kroner fra ordningen. Om lag 25 prosent av dem som søker Kulturrådet, blir tildelt støtte.

I forvaltningen av forprosjektordningen legger Kulturrådet vekt på prosjektenes utforskende perspektiv, samt at de bidrar til å opprettholde aktivitet blant scenekunstnere og gir dem mulighet til kunstnerisk risiko i prosjekter.² Det eksperimenterende og utforskende elementet gjøres tydelig gjennom ordningens målsetting om at kunstneriske prosesser kan foregå uavhengig av en eventuell produksjon. Det vil si at det ikke

1 <http://www.kulturradet.no/documents/10157/8a861ee1-c5d5-4f48-abd1-66ba613aec8f>, 24.04.2017.

2 <http://www.kulturradet.no/stotteordning/-/vis/forprosjekt-scenekunst>, 24.04.2017.

er en eksplisitt målsetting at forprosjekter skal resultere i en konkret produksjon.

Forprosjektordningen ble opprettet i 2013. Opprettelsen av ordningen erstattet de to tidligere ordningene Tilskuddsordningen for koreografi-utvikling og Tilskuddsordningen for scenetekst-utvikling. Bakgrunnen for å etablere den nye ordningen var å stimulere til sjangeroverskridelse og tverrfaglighet, for slik å favne prosjekter som tidligere falt utenfor de eksisterende ordningene. Hva som er innholdet i forprosjektet, er åpent og svært forskjellig fra prosjekt til prosjekt.

Iverksettingen av utvikling og utforskning av nye metoder, konsepter og idéer endres ofte i løpet av et prosjekt. Det skisserte forprosjektet kan dermed gjennomgå stor endring fra intensjonene som lå til grunn til endelig utfall. Resultatene av forprosjektet er med andre ord ukjent idet forprosjektet initieres, startes og gjennomføres.

I 2016 ble antall søknadsfrister for forprosjektordningen redusert fra fire til to søknadsfrister i året; en i juni og en i desember. Endringen ble begrunnet med at Kulturrådet opplevde at enkelte av søkerne sendte inn samme søknad til andre ordninger i Kulturrådet.

2.2 Fri scenekunst

Norge har en todelt scene for visning av scene-kunst. Den ene scenen består av de nasjonale og regionale institusjonene der inntektene kommer hovedsakelig fra statlige og regionale tilskudd. Den andre scenen består av de uavhengige aktørene – de som tilhører det som blir definert som fri scenekunst. Denne inndelingen tydeliggjøres også gjennom at institusjoner og aktører innenfor *fri scenekunst* har ulike modeller for produksjon og er underlagt forskjellige systemer for offentlig forvaltning. Fri scenekunst har i mindre grad tilrettelagt infrastruktur som er laget for å bære det kunstneriske arbeidet fra idéstadiet gjennom utviklingen og til visningen av forestillingen. Kun et fåtall kunstnere og konstellasjoner disponerer og driver en egen scene. Det frie scenekunstheltet består av enkeltkunstnere og kompanier som lager forestillinger og utvikler kunstnerskap på eget initiativ. Produksjonsmodellen er prosjektbasert og prosjektfinansiert. Fri scenekunst er tuftet på idealer om kunstnerisk frihet. I realiteten bygger den samtidig på produksjons-samarbeid, kunstnerisk programmering og mobilitet.

Kulturrådet beskriver selv fri scenekunst som «en kollektiv kunstart hvor mange profesjoner involveres i kunstprosessen». Mangfoldet av

tilnærminger har skapt et bredt tilbud av kunstuttrykk. Det betyr at:

Fri scenekunst målbærer ikke én bestemt uttrykks-tradisjon, metode eller praksis. Den uavhengige scenekunsten åpner for sjangeroverskridelse og tverrfaglighet i kunstprosessen og uttrykksformen. Dette gjelder innenfor etablerte formspråk som forbindes med dans, teater og performance, og mellom scenekunsten og andre kunstarter som billedkunst og musikk (Kulturrådet 2015).

Ifølge Melanie Fieldseth (2015a:3) er det lite forskning på innholdet og utviklingen i fri scenekunst. En generell oppfatning er at det i perioden 2000 og frem til i dag har vært en særlig ekspansiv utvikling. Stadig flere kunstprosjekter blir initiert og fremført på et stadig voksende festivalmarked, på veletablerte og nye kulturhus-scener, samt på andre regionale arenaer. Frittstående kunstnere utvikler sitt kunstneriske virke i en symbiose med ulike arrangører og scener. Arrangører og scener spiller derfor en viktig rolle når det gjelder hva som blir produsert, hvor verket blir vist og kanskje også hvordan kunsten blir forstått. Kombinert med den teknologiske utviklingen utfordres betingelsene for å skape, produsere og vise scenekunst. Praksiser knyttet til sjangre og scenisk virkemiddelbruk brytes for så å skape nye uttrykk.

Ifølge rapporten *Kunstens autonomi og kunstens økonomi* (Skarstein mfl. 2015) er kunsten som skapes innen fri scenekunst, kjennetegnet av vilje til utvikling og nytenkning. Rapporten peker på at i dagens scenekunst ser man tendenser til sjangeroverskridelser, tverrfaglighet og et økende antall forestillinger som utforsker nye former for kommunikasjon med publikum og publikums-involvering. Bevilgninger fra Norsk kulturfond har stor betydning som direkte pådriver for å skape kunst, og er dermed en viktig bidragsyter til kunstnerøkonomien. For å oppfylle Kulturrådets målsetting om å stimulere fri scenekunst, er det sentralt at kunstnerne har økonomiske rammevilkår som gjør at de kan avsette tid til kunstnerisk arbeid (Kulturrådet 2015).

2.2.1 Kvalitetsbegrepet

Hvordan skal kvalitetsbegrepet forstås? Det finnes ikke et enkelt svar på dette spørsmålet, og det er heller ikke et mål å presentere en omfattende diskusjon om begrepet i denne evalueringen. Perspektiver på kvalitetsbegrepet trekkes likevel frem fordi det står sentralt i det offentlige

ordskiftet om kunst og kultur. Kvalitetsbegrepet benyttes ofte i kulturforvaltningen, både gjennom departementets tildelingsbrev til Kulturrådet, i Kulturrådets egen beskrivelse av ulike tilskuddsordninger og fra politisk hold.

Kvalitet er et nøkkelbegrep som er en grunnleggende verdi i forvaltningen av Norsk kulturfond. En stor del av arbeidet som saksbehandlere, scenekonsulent, faglig utvalg og Rådet gjør når de vurderer søknader til ordningen, er å vurdere kunstnerisk kvalitet i prosjekter som ennå ikke er realisert.

Tidligere scenekunstkonsulent Melanie Fieldseth skriver i et essay om kvalitetsbegrepet i kunst og kultur, at å vurdere kvalitet i slike situasjoner er en vanskelig øvelse. Da kan det være mot sin hensikt å arbeide ut fra et fastsatt kvalitetsbegrep. «Kvalitet er noe som man blir utfordret til å resonnerer seg fram til, gjerne sanselig og intellektuelt, gjennom en kontinuerlig tilegnelse og anvendelse av erfaring og kunnskap» (Fieldseth 2015b). En del av vurderingsarbeidet er å identifisere prosjektets kunstneriske premis-

ser og målsetting. Det krever at man tar stilling til og vekter ulike aspekter ved prosjektets idé og utforming i den kunstneriske vurderingen.

Knut Ove Eliassen skriver i innledningsessayet i publikasjonen *Kvalitetsforståelser* at han håper at Kulturrådets forskningssatsning *Kunst, kultur og kvalitet* vil bidra til å dempe det han omtaler som «spontaniteten i den allmenne oppslutningen om kvalitet», og heller stille spørsmålene: «Hva slags kvalitet?» og «I hvilken forstand?» og «Til hvilken pris?» (Eliassen og Prytz 2016:9).

Kvalitetsbegrepet er sammensatt. Eliassen argumenterer videre for at hva kvalitet er, og må være, er gjenstand for kontinuerlige forhandlinger. Det vil si at kvalitet må vurderes ut fra kontekst, formål og interesser. Kvaliteten i prosjektene i forprosjektordningen vurderes av et fagutvalg bestående av medlemmer med kunstfaglig kompetanse. Kvalitet vurderes etter skjønn.

I denne evalueringen har utgangspunktet vært at kvalitetskriteriene blir best ivarettatt gjennom behandling av søknader i et faglig utvalg.

Metode

I dette kapitlet beskrives gjennomføringen av evalueringen og den metodiske tilnærming til problemstillingene. Metodene som er brukt i evalueringen, er valgt for å besvare spørsmål knyttet til ordningens relevans, organisering, nytteverdi og måloppnåelse. Tabell 1 viser en oversikt over spørsmål til hvert av de tre områdene som evalueringen har undersøkt.

3.1 Dokumentstudier og registerdata

Som grunnlag for evalueringen har sentrale dokumenter for ordningen blitt gjennomgått. I evalueringen er registerdata fra Kulturrådet brukt til å danne en oversikt over hvem søkerne er og hvilke prosjekter de søker midler til. Kulturrådet registrerer alle innkomne søknader til forprosjektordningen i en egen database. Denne databasen inneholder opplysninger om

navn på søker, prosjektittel, fylke, hvilken runde søknaden ble innvilget i, samt søknadssum og eventuelt tilskuddssum. Dokumentstudiene ble videre brukt til utvikling av survey og en semi-strukturert intervjuguide (vedlegg 1 og 2).

3.2 Survey

For å etablere et kunnskapsgrunnlag om søkerens bakgrunn, erfaringer og tilfredshet med ordningen, ble det i evalueringen gjennomført en survey. Målgruppen for surveyen var alle som har søkt om støtte i perioden 2013–2016. Av Kulturrådets oversikt over i alt 1205 søknader med 728 unike søkere, kommer det frem at noen kunstnere har fått støtte til flere forprosjekter. Det viser seg også at flere av søkerne har sendt inn samme søknad i flere søknadsrunder. Videre viser Kulturrådets oversikt at noen seriesøkere har fått både avslag og tilsagn på søknader til ordningen.

TABELL 1: SPØRSMÅL KNYTTET TIL FORPROSJEKTORDNINGENS RELEVANS, ORGANISERING, NYTTEVERDI OG MÅLOPPNÅELSE.

RELEVANS	ORGANISERING	NYTTEVERDI OG MÅLOPPNÅELSE
- Hvem er søkerne og hva kjennetegner deres kunstneriske praksiser? - Er forprosjektordningen tilstrekkelig godt utformet for at prioriterte mål og ønskede effekter skal kunne nås? - Er det valgt en innretning som er interessant og relevant for å bidra til å nå mål om kunstnerisk utvikling? - I hvilken grad møter ordningen målgruppenes behov? - Er ordningen like relevant for kunstnere i etableringsfasen som for etablerte kunstnere? - Er begrepet «forprosjekt» egnet som betegnelse på de kunstneriske praksiser som søkes realisert gjennom ordningen?	- Har overgangen til én felles forprosjektordning ført til endringer i søknadstilfanget? - Står ordningen i et hensiktsmessig forhold til andre støtteordninger for scenekunst i Norsk kulturråd? - Er det forvaltningsmessige skillet mellom forprosjekt og produksjon hensiktsmessig i forhold til søkerens kunstneriske praksiser?	- Gir summen av elementene akseptable resultater sett i lys av innsats og fastsatte mål? - Har ordningen fungert som en produktiv rammebetingelse for nyskaping og utvikling innen ulike sjangre og uttrykksformer? - På hvilke måter stimulerer ordningen til kunstnerisk utforskning av nye metoder, konsepter, idéer og materiale? - Hvilke styrker og svakheter har ordningen med tanke på å oppnå overordnede målsettinger? - Hvilke muligheter og trusler har ordningen relatert til å nå målsettingene?

En viktig forutsetning for en god survey er at doble oppføringer av respondenter fjernes slik at enkeltpersoner ikke mottar undersøkelsen mer enn en gang. Listen over søknader ble derfor vasket. Dersom en søker har fått både støtte og avslag, ble søknaden som ble innvilget prioritert. De av respondentene som har fått tilskudd til mer enn ett forprosjekt, fikk spørreskjema med referanse til siste innvilgede tilskudd. For å øke svarprosenten sendte Kulturrådet ut informasjon om surveyen via sitt nyhetsbrev. Surveyen har en svarprosent på 44.

Spørsmålene i surveyen ble tilpasset søkerne og relatert til om de har fått tilskudd, fått søknad avvist eller fått avslag på søknaden. Avviste søknader er søknader som ikke blir behandlet av fagutvalget på grunn av formelle feil. I tillegg til en rekke lukkede spørsmål med forhåndsdefinerte svaralternativer ble det også stilt fire åpne spørsmål. I de åpne spørsmålene fikk respondentene mulighet til å utdype sine svar (se vedlegg 1). 157 respondenter valgte å benytte seg av denne muligheten.

3.3 Kvalitative intervjuer

For å øke bredden i datamaterialet ble det gjennomført kvalitative intervjuer. Intervjuene supplerte surveydata gjennom å stille mer åpne spørsmål som gir utdypende forklaringer på sammenhenger og funn fra det kvantitative studiet. 13 intervjuer ble gjennomført med:

- Ett eksplorativt intervju med Kulturrådet.
- Tre intervjuer med tilskuddsmottakere.
- Tre intervjuer med søkere som fikk avslag.
- Seks intervjuer med utvalgte aktører utenfor Kulturrådet, men med god kjennskap til forprosjektordningen.

Intervjuene fulgte en semistrukturert intervju-guide (se vedlegg 2). Guiden ble tilpasset informantens posisjon innen fri scenekunst. Intervjuene ble gjennomført som notatintervju over telefon. I rapporten gjengis informanternes sitater fra intervjuene.

Alle informantene er anonymisert i rapporten. Når informanternes sitater, forklaringer og informasjon gjenfortelles og refereres til i rapporten, blir kunstnerne referert til som tilskuddsmottaker eller informant med avslått søknad. De øvrige informantene blir referert til med en beskrivelse som for eksempel organisasjonsleder, kritiker og liknende.

3.4 Casestudier

For ytterligere å belyse hvordan forprosjektordningen fungerer, ble det gjennomført to casestudier. Formålet med case-studiene er å illustrere forprosjektordningens relevans, organisering og nytteverdi gjennom konkrete eksempler. Casene er presentert som tekstboks 1 og 2 i rapporten.

Casestudiene ble gjennomført ved hjelp av studier av søknaden og intervju med personen bak søknaden.

3.5 Evalueringsteamets vurdering av data

Gjennom bruk av flere metoder mener evalueringsteamet at det er jobbet frem et godt datamateriale for å svare på problemstillingene i evalueringen. Datainnsamlingen hadde fokus på bred involvering av søkerne til forprosjektordningen. De fleste respondentene svarte på alle spørsmålene de fikk i surveyen. 157 respondenter svarte også på de åpne spørsmålene i surveyen. I evalueringen har data fra surveyen blitt analysert i sammenheng med data fra de kvalitative intervjuene. Her har både søkere og andre aktører med relasjon til fri scenekunst bidratt ved å dele sine erfaringer med ordningen. I feltarbeidet ble noe av informasjonen som de kvalitative intervjuene avdekket, fulgt opp med intervju av nye informanter. Med surveydata og kvalitative data som plattform for analysene i evalueringen, vurderer evalueringsteamet at evalueringen har høy gyldighet og troverdighet.

Forprosjektordningens søkere

Av de 1205 søknadene som ble mottatt i perioden 2013–2016, er 234 innvilget, 741 avslått og 220 avvist på formelt grunnlag. Ti søknader ble trukket. Bak de 1205 søknadene er det 757 unike søkere. De unike søkerne utgjør universet for surveyen. Det er imidlertid enkelte søkere i listen som er oppgitt med feil i e-postadressen. I tilfeller der det er feil i e-postadressen, har evaluerings-teamet forsøkt å spore opp riktig e-postadresse, men har ikke lyktes med å finne alle. Duplikater (personer med flere enn én søknad) er tatt ut av universet. Til sammen er 728 søkere invitert til å delta i den kvantitative undersøkelsen. Tabell 2 viser en oversikt over søknadene til ordningen.

Av de 728 søkerne som fikk tilsendt spørreundersøkelsen, er det 324 søkere som besvarte undersøkelsen. Av dem som svarte, er det 133 tilskuddsmottakere, 177 som har fått avslag og 14 søkere som har blitt avvist på formelt grunnlag. Spørreskjemaet er tilpasset respondenter med og uten tilskudd. Av de 177 søkerne som fikk avslag, er det 35 respondenter som unnlot å svare på alle spørsmålene de fikk i undersøkelsen. I tilknytning til hver figur presenteres derfor antall gyldige svar.

Funn fra surveyen viser at nærmere en tredjedel av søkerne som har fått avslag på søknader, har søkt ordningen flere ganger og samtidig brukt samme søknad som har vært sendt inn tidligere. Dersom dette skjer i samme budsjettår, vil søknaden bli avvist. Figur 1 viser en oversikt over antall ganger disse respondentene har søkt forprosjektordningen.

Ikke uventet er de fleste av søkerne bosatt i og rundt Oslo (figur 2). Tidligere forskning viser at det nettopp er her kulturnæringene og kulturaktører tradisjonelt har hatt og har sitt tyngdepunkt (Haraldsen mfl. 2004; Haraldsen mfl. 2008; Gran mfl. 2014).

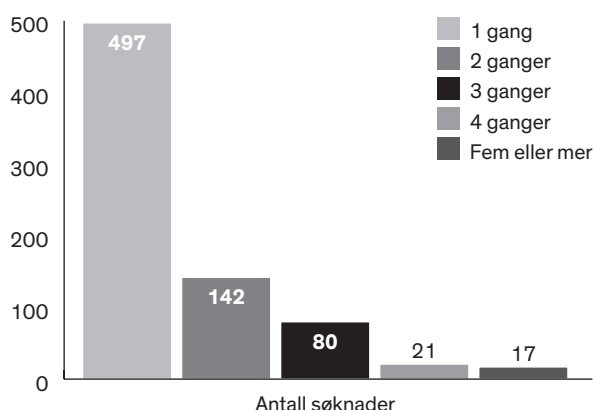
Det er markant flere kvinner enn menn som har søkt ordningen. Hele to tredjedeler av søknadsmassen er kvinner. Det er også en skjevhet i universet knyttet til alderssammensetning. Figur 3 viser at alderssammensetningen er spredt fra 20 til over 60 år, men med hovedvekt på aldersgruppen 30 til 40 år. Deles alderssammensetningen i to, de under 40 år som unge søkere og de over 40 år som modne søkere, så viser figur 3 at det er omtrent like mange unge som modne søkere til ordningen, slik Kulturrådet også

TABELL 2: OVERSIKT OVER SØKNADENE.

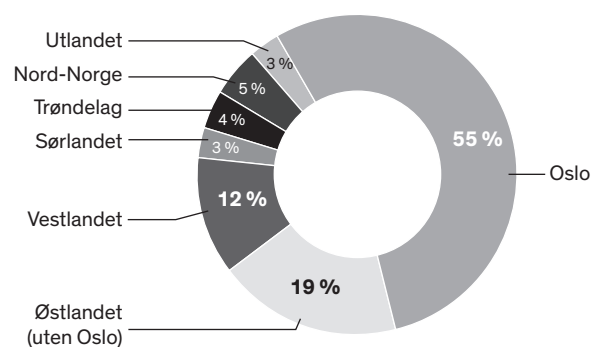
SØKNADER	2013 (DES.)*	2014	2015	2016 (JUNI)**	TOTALT
Totalt	109	433	304	181	1205
Innvilget	17	80	86	51	234
Avslått	91	208	327	115	741
Avvist	1	142	62	15	220
Trukket		3	7		10

* Første og eneste søknadsdato i 2013 var i desember.

** Da evalueringen ble gjennomført, hadde kun søknadsfristen for juni i 2016 utløpt. Tabellen mangler derfor data for søkere per desember 2016.

Figur 1: Antall ganger respondentene har søkt forprosjektordningen.

N=356

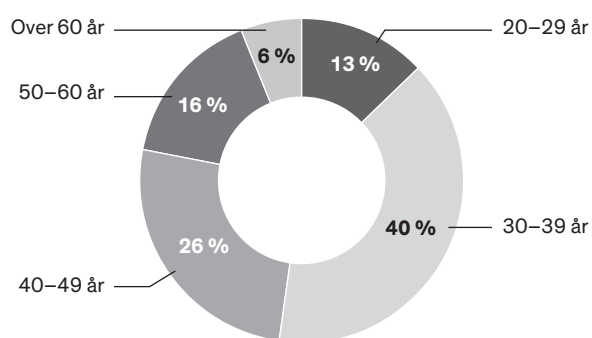
Figur 2: Respondentenes bosted (i prosent).

N=356

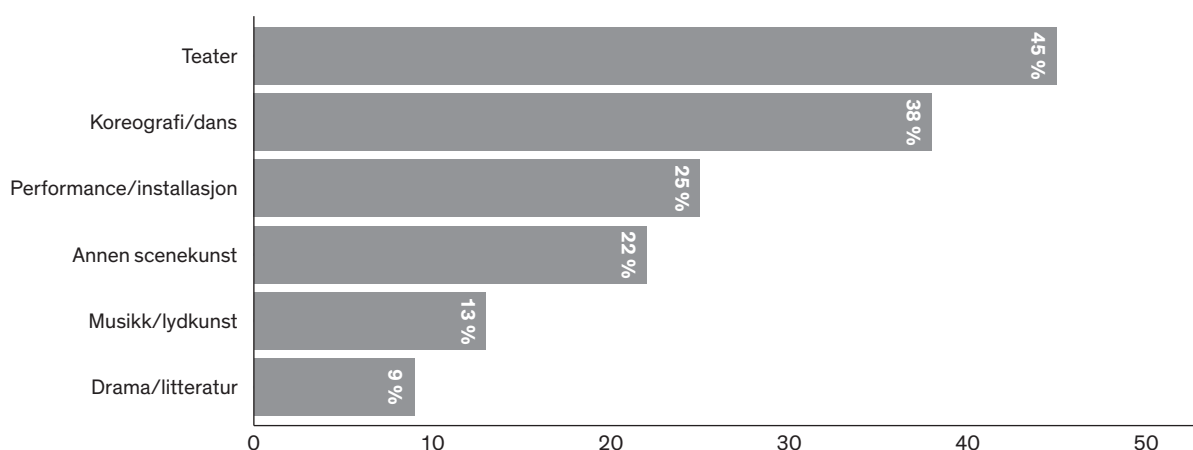
oppsummerer i årsberetningen for 2016: «Den relativt nye forprosjektordningen er mye brukt av alt fra helt nyutdannede til etablerte kunstnere fra ulike deler av fagfeltet» (Kulturrådet 2016:62).

Respondentene i surveyen representerer flere kunstneriske sjangre (figur 4). Det er i samsvar med ordningens målsetting om å støtte prosjekter som undersøker møtepunkter mellom ulike kunstarter (ibid.:64). De fleste respondentene søkte støtte til et prosjekt innenfor teater, koreografi/dans og performance/installasjon. På spørsmålet om å beskrive sitt prosjekt, var det mulig å krysse av for flere svaralternativer.

De fleste respondentene søkte ordningen sammen med andre aktører eller kunstnere. I disse tilfellene vil respondenten være den som er ansvarlig for søknaden. Respondentenes samarbeidspartnere har ikke blitt bedt om å svare på undersøkelsen (med mindre de har sendt inn en egen søknad).

Figur 3: Respondentenes alder (i prosent).

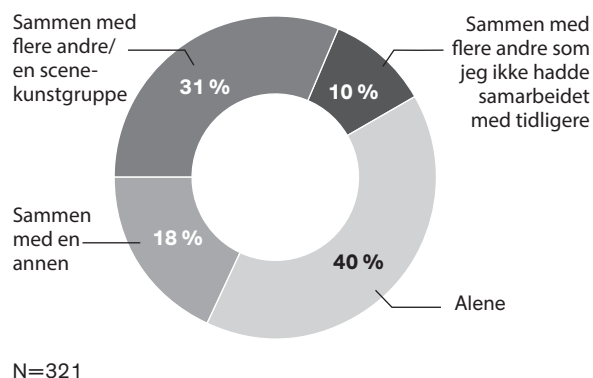
N=359

Figur 4: Respondentenes vurdering av egen kunstnerisk sjanger (flere svar mulig, i prosent).

N=321

Videre i studien tegnet det seg et bilde av at de som har søkt alene er mer skeptisk til, mer uenig og mindre tilfreds med tilskuddsordningen. De som oppgir at de ikke har søkt andre ordninger i Kulturrådet, arbeider i større grad alene enn de som har søkt flere av Kulturrådets ordninger. Det gir indikasjoner på at Kulturrådets støtteordninger fører til økt samarbeid blant kunstnere og aktører, og stimulerer nettopp til samarbeid gjennom å gi støtte til prosjekter som undersøker møteplasser mellom kunstarter (Kulturrådet 2016:62). De som har søkt prosjekter knyttet til drama og litteratur, arbeider mer alene. Søkere med prosjekter knyttet til teater og musikk/lydkunst samarbeider mest med andre.

Figur 5: Søkte du støtte alene eller sammen med andre? (i prosent).

Forprosjektordningens relevans

Dette kapitlet presenterer en analyse av forprosjektordningens relevans og en diskusjon om hvordan ordningens formål treffer søkerens behov for støtte i en forprosjektfase. Det spørres om forprosjektordningen er hensiktsmessig utformet for at prioriterte mål og ønskede resultater skal oppnås blant søkerne. Det spørres om begrepet *forprosjekt* er godt nok definert i regelverket, og om målgruppen for ordningen er en god prioritering. I tillegg diskuteres det om ordningen står i et hensiktsmessig forhold til andre støtteordninger for scenekunst i Kulturrådet. Kapitlet undersøker også om overgangen til en felles forprosjektordning har ført til endringer i søknadstilfanget.

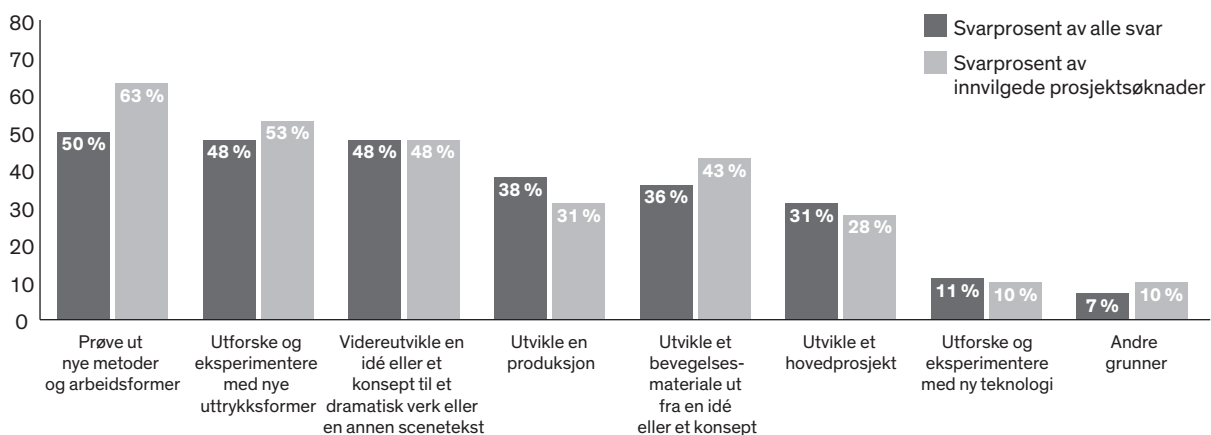
5.1 Forprosjektordningens formål

Respondentene ble spurt om hva som var formålet med prosjektet de søkte støtte til. De ble bedt om å krysse av for flere påstander. Påstandene tok utgangspunkt i regelverket for forprosjektordningen. Data viser at respondentenes formål

med å søke var å prøve ut nye metoder og arbeidsformer, utforske og eksperimentere med nye uttrykksformer samt å videreutvikle en idé eller et konsept (figur 6). Dette funnet tyder på at de fleste av søkerens motivasjon stemmer overens med forprosjektordningens målsetting. Det at få respondenter krysset av på svaralternativet annet, tyder på at svaralternativene var i tråd med respondentenes begrunnelse for hvorfor de søkte støtte fra ordningen.

De kvalitative intervjuene støtter funn fra surveyen. De seks informantene var av samme oppfatning, nemlig at det er et behov blant kunstnere for ordninger som forprosjektordningen. Samtidig har rundt halvparten av respondentene søkt de tidligere ordningene: Tilskuddsordningen for koreografiutvikling og Tilskuddsordningen for scenetekstutvikling. Uten virkemidler som støtter prosjekter i en tidlig fase, vil det redusere kunstneres muligheter til utforskning av og eksperimentering med kunstneriske metoder og konsepter. Kunstnernes synspunkter får støtte fra de øvrige informantene som ble intervjuet. Informantene

Figur 6: Respondentenes formål med det omsøkte prosjektet (flere svar mulige).

N=321

Et prosjekt som fikk støtte fra tilskuddsordningen

«Alle som er i kunstfeltet jobber eksperimentelt. Selv om jeg hadde en prosjektskisse for konseptet, er det prosessen man søker om å få støtte til. Det er en prosess».

Sitatet ovenfor er hentet fra et kvalitativt intervju med en kunstner. Denne kunstneren søkte forprosjektordningen våren 2014 og fikk tilskudd til å utvikle en forestilling der hun skulle se nærmere på potensialet for å skape empati og innlevelse hos publikum. «Akkurat dette ble mer tydelig etter hvert som jeg har jobbet med prosjektet», forteller kunstneren.

Forprosjektmidlene ble brukt til å kjøpe seg fri fra jobben som utøver, koreograf og administrativ leder. Tanken med prosjektet var å låne andres klær som et symbol på å ta seg inn i et annet menneskes liv for å bli bedre kjent med det aktuelle mennesket. Arbeidet med å forstå de personene som kunstnerne ville være, ble gjort gjennom en eksperimentell intervjueteknikk. Å bli kjent med personen gjør

man gjennom å herme og fortelle hverandre hemmeligheter, samt å kopiere atferden til den personen man forsøker å være.

Til å begynne med ville kunstneren bruke YouTube til utforskningen. Dette for å forsøke å kontekstualisere de aktuelle personene og vise deres kontekster til andre. Det viste seg etter hvert at kunstneren hadde behov for å involvere og bruke et virkelig menneske for å komme nærmere denne forståelsen. Hun leide derfor inn en danser til prosjektet.

For kunstneren var støtten fra forprosjektordningen viktig fordi: «Det er klart at det er mye risiko i en forprosjektfase. Og med forprosjektordningen er det ikke noen forventning om at det skal bli et nytt produkt, så står man da fritt til å bruke pengene og utvikle seg videre i en retning».

Forprosjektet ble gjennomført. I etterkant har kunstneren søkt og fått produksjonsstøtte for å videreutvikle konseptet til en ferdig produksjon.

viser videre til at ordningen er like relevant og nyttig for så vel etablerte som nyetablerte kunstnere.

Videre viser tall fra surveyen at for tilskuddsmottakerne kommer støtten godt med i utviklingen av nye kunstneriske uttrykk. Bare én tilskuddsmottaker svarer at han ikke kommer til å benytte midlene som han har fått tilsagn om. Hele tre fjerdedeler av tilskuddsmottakerne har benyttet midlene, mens resten enten har benyttet deler av midlene eller vil benytte midlene i nærmeste fremtid. De kvalitative intervjuene avdekker at for tilskuddsmottakerne betyr virkemidlet en mulighet til å jobbe med en kunstnerisk idé, metode eller et konsept i en tidlig fase. En av tilskuddsmottakerne forteller: «Jeg synes det er kjempeviktig å ha slike fond for en dramatiker for å få utarbeidet idéer og konsepter. Det er viktig å få jobbet med tekst før alle andre skal inn i den».

Utsagnet får støtte av en kollega, som også har fått tilskudd fra ordningen og som sier:

Det er viktig at det finnes noen pusterom innimellom hvor man ikke trenger å stresse. Hvor man kan ta et steg tilbake og evaluere egen kunst, i en situasjon hvor det er mindre risiko. Et økonomisk spillerom til å teste ut for et kompani for en enkelt kunstner. Midlene er viktig for at kunsten ikke skal bli stående stille, men at den skal bevege seg.

Ut fra intervjuene er det ikke tvil om at kunstnere, både med og uten tilskudd, setter stor pris på ordningen. En tilskuddsmottaker sier det slik: «Det jeg tenker om ordningen er at Norge er et sinnssykt land – at vi kan få penger til dette er helt fantastisk. Jeg tror at der er en kjempeviktig ordning. Veldig bra for folk som jobber tverrfaglig».

I arbeidet med et scenekunstprosjekt er det ofte flytende grenser mellom når et prosjekt er i en forprosjektfase og når prosjektet er i en produksjonsfase. De seks kunstnerinformantene ønsker en tydeliggjøring av betydningen av selve begrepet *forprosjekt* fra Kulturrådets side. Det kan

være avgjørende i analyser som undersøker om forprosjektordningens formål blir innfridd.

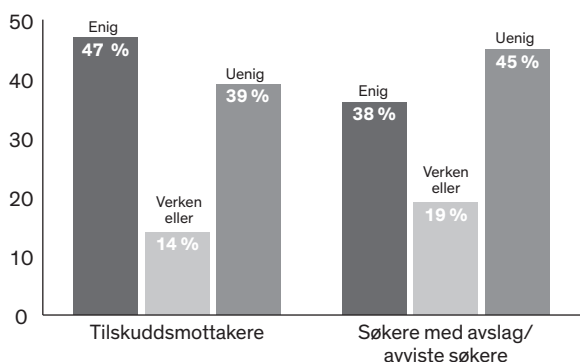
Selv om de seks kunstnerinformantene mener at de har en god forståelse av når egne prosjekter er i en forprosjektfase, kan det være vanskelig å vite når Kulturrådet mener at forprosjektfasen er over. Respondenter som mener at ordningen fungerer svært lite tilfredsstillende, ble i surveyen bedt om å utdype sine svar. Her kommer det frem svar som: «[Det er] vanskelig å vite hva som kvalifiserer til å få tilskudd». Dette blir støttet av svar som: «[...] vanskelig å få klarhet i hva Kulturrådet definerer innenfor et forprosjekt, og hva som er bakgrunnen for avslag» og «jeg opplever at det er utydelig hva som er et forprosjekt».

Noe av årsaken til ulike forståelser av begrepet mener en informant kan forklares med at i utvikling av scenekunst er det rom for eksperimentering og utforskning gjennom hele produksjonsprosessen, og ikke bare i en tidlig fase. Likevel mener alle informantene at begrepet *forprosjekt* er en egnet betegnelse på den kunstneriske aktiviteten som søkes realisert gjennom ordningen. En av kunstnerne beskriver begrepet som: «[...] fundamentet for en tekst som skal bli til en forestilling», og hevder at fundamentet vil være ulikt fra prosjekt til prosjekt. I dette landskapet er det viktig at ordningen fortsetter som «en mer lavterskel ordning hvor det er mindre krav til byråkrati, litt enklere å komme til, enn den ordinære produksjonsstøtteordningen» (informant fra organisasjonslivet). Det viktigste, hevder alle kunstnerinformantene, er at det er stor takhøyde for hvordan begrepet defineres når utlysningsteksten for ordningen utformes. Flere av informantene understreker at dersom de er i tvil om prosjektet er innenfor kriteriene for ordningen, kan de kontakte en saksbehandler i Kulturrådet og diskutere dette.

Forprosjektordningen blir av informantene oppfattet som en ordning som passer alle scenekunstnere som jobber med nye idéer uavhengig av alder og hvor etablert kunstneren er. En av kunstnerinformantene som fikk avslag på sin søknad, var ung og nyutdannet. Hun hevder at «når du er ung og nyutdannet så er nesten alt et slags forprosjekt. Derfor oppleves det som at man er innenfor kriteriene til å søke ordningen». Det er flere av informantene som hevder at «et vellykket forprosjekt skal lede til noe større».

På spørsmål om Kulturrådets støtteordninger på scenekunstheltet overlapper hverandre, var det delte meninger. På spørsmålet: «Hvor enig er du i at Kulturrådets støtteordninger på scenekunstheltet overlapper?», mente en tredjedel

Figur 7: Etter din vurdering, hvor enig er du i at Kulturrådets ulike støtteordninger i scenekunstheltet overlapper (i prosent)?

N=329

av respondentene at støtteordningene overlapper hverandre. En tredjedel var uenig, en tredjedel var verken uenig eller enig eller visste ikke om de var enige i påstanden. I de kvalitative intervjuene kommer det ikke frem noen spesifikk informasjon som gir svar på dette. Et interessant surveyfunns er imidlertid at tilskuddsmottakerne er mindre enig i påstanden enn de av søkerne som har fått sine søknader avslått eller avvist (figur 7). Det kan bety at tilskuddsmottakere opplever at etter endt forprosjekt er de ikke i målgruppen for andre støtteordninger i Kulturrådet.

En av informantene stiller spørsmål om hvorfor Kulturrådet ikke følger opp prosjekter som er innvilget støtte. Informanten får støtte av en kollega som forteller at han vegrer seg for å søke ordningen på grunn av økonomisk utrygghet og risiko for å ødelegge samarbeidsrelasjoner:

[...] man har ikke noen garanti om man blir fulgt opp etter en eventuell tildeling. Det har vært en kritikk til ordningen, og det er det vanskeligste i forhold til å søke støtte. Du må legge i forutsetningen at støtte ikke nødvendigvis blir fulgt opp med videre prosjektstøtte i etterkant. Dersom man binder opp partnere i et forprosjekt og står midt på hoppkanten, og så er man plutselig ferdig [...] da sitter vi som ansvarlig for at prosjektet ikke ble tatt videre.

Forprosjektordningen forvaltes uavhengig av ordningen for produksjonsstøtte for fri scenekunst. 127 tilskuddsmottakere tok stilling til påstanden: «Støtte fra forprosjektordningen gjorde at jeg senere kunne søke produksjonsstøtte». Nærmere 70 prosent av tilskuddsmottakerne er enige i påstanden. Det indikerer at mange av tilskuddsmottakerne ser og utnytter de mulighetene som tilskudd fra forprosjektordningen åpner for.

Forprosjektordningen er et separat virkemiddel, og det er ingen forpliktelser mellom støtte til et forprosjekt og støtte til en produksjon. Likevel ble det av Kulturrådets informant understreket: «Bare det at noen tror på deg er en stor kredibilitet og gir støtet til å gå videre og søke om produksjonsstøtte. Forprosjektordningen er en viktig del av rekrutteringslandskapet for produksjonsstøtteordningen».

5.2 Definerings av målgruppen

Målgruppen for forprosjektordningen er dramatikere/forfattere som ønsker å videreutvikle en idé eller et konsept til et dramatisk verk eller scenetekst. I ordningen kan det gis tilskudd til koreografer som utvikler bevegelsesmateriale ut fra en idé eller et konsept, og det kan gis tilskudd til scenekunstnere som ønsker å utvikle et prosjekt alene eller i samarbeid med andre. I surveyen ble respondentene utfordret til å vurdere om det finnes grupper av scenekunstnere som faller utenfor ordningen. Figur 8 viser en oversikt over respondentenes svar.

Figuren viser at det ikke er en entydig forståelse blant respondentene om hvilke prosjekter som er innenfor målgruppen til ordningen. En tredjedel er enige i påstanden: «Mange scenekunstnere faller utenfor ordningens målgruppe», samtidig som en tredjedel svarer: «Vet ikke». Nesten halvparten av respondentene mener at de har god forståelse av om eget prosjekt er i målgruppen, mens hele 41 prosent er enige i påstanden: «Det var vanskelig å vite om mitt/vårt prosjekt var i målgruppen for forprosjektordningen». De er fulgt av en gruppe på 12 prosent som ikke er helt sikker på om deres prosjekt er innenfor målgruppen. En av tilskuddsmottakerne sier: «Jeg selv søkte litt på måfå og trodde at jeg aldri skulle få innvilget søknaden, men plutselig så fikk jeg».

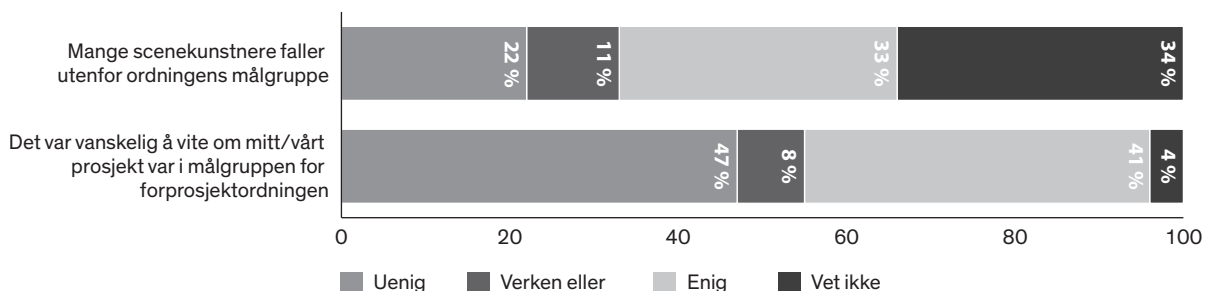
Det at Kulturrådet har valgt en *rund* form for målgruppedefinering, kan bidra til å utydeliggjøre

hvem og hva ordningen dekker. Respondentenes svar kan tyde på at formuleringen av målgruppen i regelverket er for utydelig, og at det bør gjøres et arbeid for å tydeliggjøre hvilke kunstnere og aktører som er ønsket som søkere til ordningen. De kvalitative intervjuene kan ikke si noe mer om hvorfor det blant respondentene blir påstått at mange scenekunstnere faller utenfor målgruppen. Tvert imot ble det i intervjuene påstått at avgrensningen av målgruppen favner de fleste kunstnere som har idéer til nye prosjekter.

En av årsakene til at de to tidligere ordningene (Tilskuddsordningen for koreografiutvikling og Tilskuddsordningen for scenetekstutvikling) ble slått sammen til forprosjektordningen, var et ønske om å inkludere og aktivere en større målgruppe (Kulturrådet 2014:46). Forprosjektordningen ble derfor etablert som en ordning som kunne romme flere kunstnere innenfor scenetekst, dans/koreografi, teater/scenetekst og liknende. Samtidig var det fra Kulturrådets side et ønske om større mangfold i det frie scenekunstheltet. Det skal sikres gjennom at søknadene til ordningen kan være mer åpne og rettet mot mer utforskende og utprøvende aktivitet og utvikling. Ordningens utlysningstekst har derfor få føringer knyttet til innhold. I de kvalitative intervjuene kommer det ikke frem funn som avviser eller bekrefter at potensielle søkere til de to tidligere ordningene har falt bort på grunn av dette.

For å erfare forprosjektordningens relevans for eget virke, må potensielle søkere ha kjennskap til ordningens eksistens og muligheter. Det at søkerne i de kvalitative intervjuene beskriver sine prosjekter så nært ordningens formål, tyder på at søkere har god kjennskap til virkemidlet (se figur 6). Flere informanter bekrefter at målgruppen har god kunnskap om forprosjektordningen uavhengig av om søkerne har fått avslag eller er blitt støttet. Søkerne skaffer seg kunnskap gjennom dialog med kollegaer i scenekunstmiljøet og via Kulturrådets nettsider. Bare én av

Figur 8: Respondentenes refleksjoner rundt definisjonen av ordningens målgruppe (i prosent).

N=305

informantene er usikker på om han kjenner godt nok til ordningen. På spørsmålet om prosjektet er i målgruppen, svarer han:

Altså, det er nesten umulig å svare på for det kjenner jeg ikke til. Jeg fikk selv avslag. Det kan være av ulike grunner. Jeg henvendte meg til Kulturrådet, men fikk ikke noen god forklaring. Men det var kanskje et avslag fordi andre kanskje holder på med liknende ting.

Det er viktig å understreke at informanten er en nyutdannet kunstner. Det kan være en årsak til mindre kjennskap til ordningen. Denne informantens erfaring står i kontrast til de fem andre informantene som hevder at forprosjektordningen er godt kjent blant kunstnere i det frie feltet. Det er få andre virkemidler som støtter opp om utvikling av fri scenekunst på idéstadiet, og at scenekunstnernes fokus kretser rundt de virkemidlene som faktisk eksisterer. Da er forprosjektordningen et virkemiddel som av kunstnerne oppleves som viktig å ha kunnskap om.

Kunnskap om ordningen skaffes helst gjennom kollegaer og via nettsidene til Kulturrådet. Flere av informantene mener at nettsidene til Kulturrådet er oversiktlige og gir god informasjon om de ulike støtteordningene som tilbys. Det blir videre fortalt at når søkere kontakter Kulturrådet, blir de positivt møtt av saksbehandlerne og får svar på eventuelle spørsmål knyttet til søknadskriterier og søknadsbehandling. Et unntak handler om begrunnelser for avslag.

I surveyen gir 173 respondenter forslag til forbedringer av ordningen. 36 av disse respondentene etterlyser bedre tilbakemeldinger på hvorfor søknader blir avslått. I Kulturrådet er det ikke prioritert å gi begrunnelser for enhver avslått søknad innenfor forprosjektordningen. Til det er de ressursmessige rammene for ordningen og saksbehandlingen for små. Tabell 2 viser at det er mange søknader som skal vurderes og behandles i hver søknadsrunde. I første søknadsrunde i 2016 var det eksempelvis 115 søknader som ble avslått.

5.3 Evalueringsteamets vurdering

På bakgrunn av funn fra survey og kvalitative intervjuer, er det evalueringsteamets vurdering at forprosjektordningen for scenekunst er svært relevant for kunstnere innenfor fri scenekunst. Evalueringsteamet vurderer at formålet med ordningen blir innfridd. Evalueringen viser at søkerne som ordningen aktiverer og eventuelt støtter, får større mulighet for utvikling og utforskning av nye metoder, konsepter og idéer som kan lede til nye scenekunstprosjekter i det frie scenekunstheltet. Evalueringsteamet foreslår derfor å opprettholde formålet for ordningen slik det i dag er beskrevet i regelverket.

Slik målgruppen er definert i regelverket, favner ordningen en stor gruppe potensielle søkere. Ulempen med en åpen og rund definisjon kan være uklarheter knyttet til hvem ordningen er ment for. En stor andel respondenter ga uttrykk for at mange scenekunstnere faller utenfor målgruppen, i tillegg sa de at det er vanskelig å vite om deres prosjekt er i målgruppen. Dette er ikke nødvendigvis et problem så lenge Kulturrådet er sikker på at ordningen mobiliserer ønsket søkermasse, og mener å ha et tilstrekkelig tilfang av nye søknader. Dersom det finnes potensielle søkere som avstår å søke fordi de ikke vet om de er i målgruppen, er en rund definisjon en utfordring. Evalueringsteamet foreslår at fondsforvalter gjør presiseringer av definisjonen av målgruppe i regelverket for ordningen.

Samtidig er det også behov for å tydeliggjøre Kulturrådets definisjon av begrepet *forprosjekt*. Flere respondenter mener at det er viktig å tydeliggjøre når en idé så utviklet at den ikke kan kalles et forprosjekt. En måte Kulturrådet kan imøtekomme søkerens behov på, er å gi eksempler på typiske prosjekter som er innenfor kriteriene som ordningen støtter som for eksempel i retningslinjene for søknadskjemaet.

Evalueringsteamet understreker at behovet for å presisere målgruppe og begrepet *forprosjekt* må veies mot faren for å innsnevre søkerens opplevelse av ordningens fleksibilitet.

Forprosjektordningens organisering

I dette kapitlet diskuteres respondentenes og informantenes erfaringer med organiseringen av ordningen. Det spørres om ordningen er hensiktsmessig organisert med henblikk på å aktivere søkere, gi tilskudd til de beste søknadene og styrke tilskuddsmottakerne. Hvordan oppleves kravene til søknader og hva synes søkerne om rutinene for søknadsbehandling? Videre spørres det om hvordan tilskuddsmottakerne erfarer krav til rapportering.

6.1 Krav til søknaden

Respondentene i surveyen ble bedt om å ta stilling til påstandene: «Søknadskriteriene for forprosjektordningen er forståelige» og at «Kravene til selve søknaden er presise og godt beskrevet». Figur 9 viser at hele tre av fire søkere synes at søknadskriteriene for forprosjektordningen er forståelige, samt at kravene til selve søknaden er presise og godt formulert i regelverket. Bare henholdsvis 14 og 17 prosent er uenige i de to påstandene.

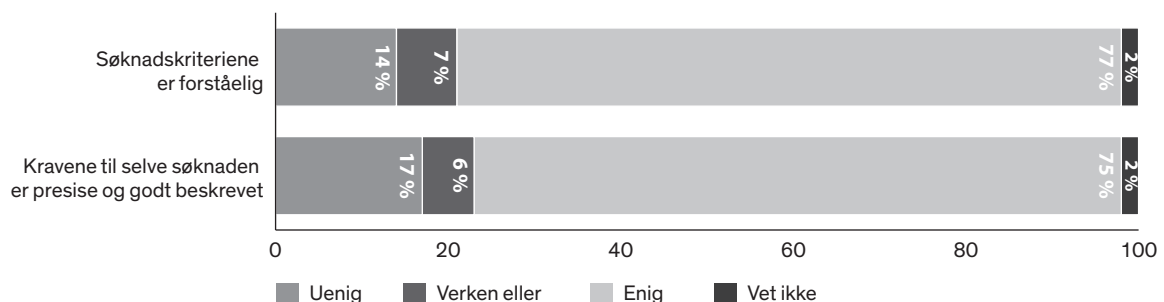
Søkernes vurderinger av årsakene til at respondentene finner både søknadskriterier og krav til selve søknaden som lett forståelige og godt beskrevet, kan knyttes til Kulturrådets organisering av

søknadsprosessen. Søknaden leveres elektronisk. I det elektroniske søknadsskjemaet er alle punktene som skal fylles ut, forklart med en kort og lettfattelig tekstbeskrivelse. På spørsmål om kravene til søknaden er godt nok beskrevet, svarer en av søkerne som fikk en søknad avslått: «Ja, det synes jeg. Selv om de av og til gir noen føringer som er lik en metodisk presentasjon av materialet. I det ligger det at man må prestere på deres kriterier – det kan bli stivt. Generelt synes jeg at det kommer ganske tydelig frem hva det er de ønsker».

Bare 5 av de 173 respondentene som svarer utfyllende på spørsmålet: «Hvilke forbedringer av ordningen 'Forprosjektstøtte til scenekunst' kunne ha blitt gjort for å skape et enda bedre tilbud til scenekunstnerne?», rapporterer at de ønsker endringer i selve søknadsskjemaet. Her nevnes forslag som:

- Et bedre søknadsskjema, med færre bokser for utfylling.
- Dere ber om et slags bestillingsverk når dere spør så detaljert, folk tilpasser seg skjemaene.
- Gi rom for åpne prosjektbeskrivelser.
- Tydeligere sammenheng mellom søknadskriterier og søknadsskjema.

Figur 9: Hvordan opplever søkerne søknadskriteriene og kravene til søknaden (i prosent)?

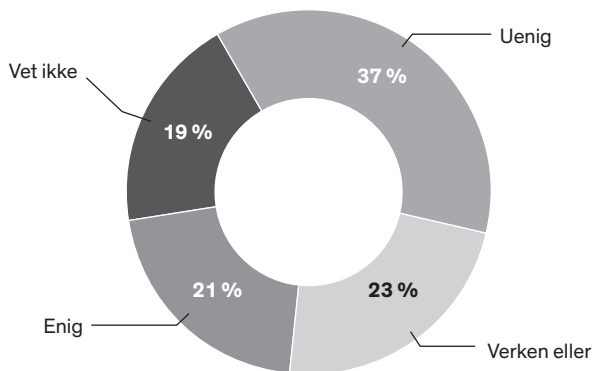
N=308

- Skulle ønske det var enda klarere/strengere skjemaer slik at man lettere kunne fylle inn den informasjonen fagutvalget trenger.

Videre er det bare 2 av de samme 173 respondentene som rapporterer at det er utfordrende å bruke internettportalen Altinn. Negativ tilbakemelding på søknadsskjemaets struktur og elektronisk søknadsprosess, er med andre ord minimal. Samtidig er det viktig å understreke at som utøvende kunstner er det å skrive søknader for tilskudd en kompetanse som læres over tid. En av tilskuddsmottakerne oppsummerer dette slik: «Det at man har tidligere kompetanse på å skrive søknader – at det er en del av det å være aktør i det frie kunstfeltet».

En av årsakene til at søkere får avslag på søknad om støtte, kan være at prosjektet er forbi forprosjektfasen, i den grad det er grenser mellom forprosjekt og produksjonsprosjekt. En informant som representerte et teaterkompani fortalte at det kan være stor risiko forbundet med det å søke forprosjektordningen, spesielt dersom man er avhengig av flere aktører. Når man knytter til seg samarbeidspartnere, har man forpliktelser (økonomiske og/eller kunstneriske) overfor andre. Når forpliktelser ikke innfris, står kunstnere i fare for å miste gode samarbeidspartnere. Teaterkompaniet hadde søkt ordningen og de hadde engasjert samarbeidspartnere. Dermed hadde kompaniet forpliktelser overfor partnere. På grunn av risiko knyttet til om kompaniet klarer å innfri forpliktelser overfor samarbeidspartnere, mener søkeren at Kulturrådet må bli tydeligere på hvordan begrepet *forprosjekt* defineres. Informanten mente selv at kompaniet hans fikk avslag fordi prosjektet ikke var tydelig nok definert. Likevel hevder informanten at

Figur 10: Søknadsbehandlingen er unødvendig streng/rigid (i prosent).

N=308

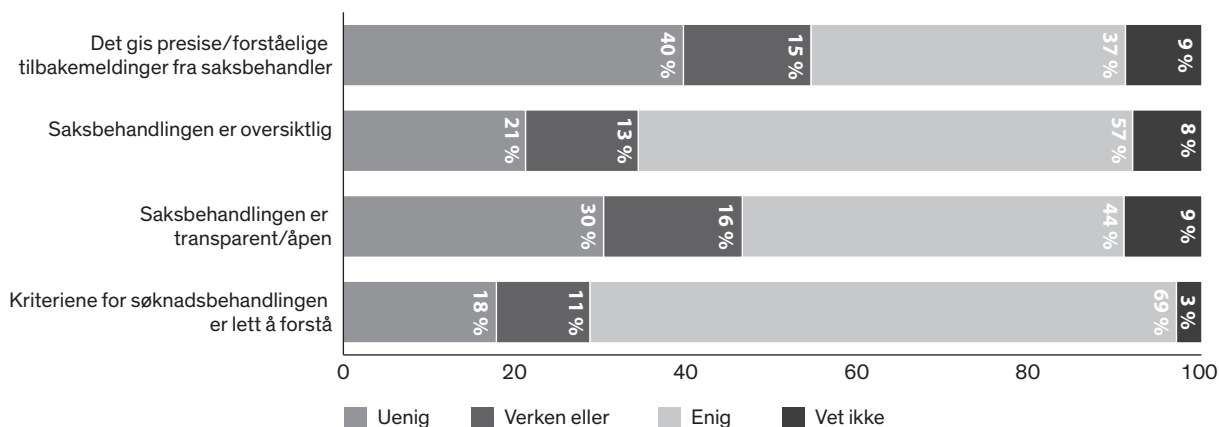
Kulturrådet ikke må ha for rigide krav til utformingen av forprosjektet da det i denne fasen ofte ikke er tydelig hva prosjektet kan og skal ende opp som.

6.2 Behandlingen av søknaden

Bare 20 prosent av respondentene mener at søknadsbehandlingen er unødvendig streng eller rigid (figur 10). Selv om 37 prosent av respondentene er uenige i påstanden, må det understrekes at det er en stor gruppe som svarer: «Verken eller» eller «Vet ikke». Det at 63 prosent befinner seg i disse tre gruppene – verken eller, enig og vet ikke – gjør at gruppen som er uenig i påstanden, bare blir 37 prosent. At mange opplever søknadsbehandlingen som unødvendig streng eller rigid, trenger ikke å være et problem. Det kan også være en indikasjon på at de av søkerne som lykkes med sine søknader, har gode idéer og konsepter.

I surveyen ble respondentene bedt om å ta stilling til ulike påstander ved søknadsbehandlingen (figur 11).

Figur 11: Påstander om søknadsbehandlingen.

N=308

Funnene i figuren tyder på at respondentene oppfatter selve organiseringen av søknadsbehandlingen som oversiktlig. Respondentene kjenner til rutinene for hva som skjer med deres søknad etter at de har sendt den til Kulturrådet via Altinn. De fleste respondentene rapporterer at de finner kriteriene for søknadsbehandlingen lett å forstå. Likevel tyder funn på at respondentene ikke finner søknadsbehandlingen særlig transparent eller åpen. Årsaken kan være at Kulturrådet ikke har prioritert å gi individuelle og nyanserte tilbakemeldinger på hvorfor søkere får avslag. Bare 44 prosent av respondentene er enige i at søknadsbehandlingen er transparent/åpen, og bare en tredjedel mener at de får presise og forståelige tilbakemeldinger fra saksbehandler.

Årsaken til at respondentene synes at søknadsbehandlingen er oversiktlig, kan i de kvalitative intervjuene spores til at Kulturrådet har informative nettsider om de enkelte støtteordninger. Her beskrives rutinene for saksbehandling i detalj. Informantene opplever saksbehandlerne som imøtekommende når de henvender seg til Kulturrådet. En av søkerne som hadde fått avslått sin søknad, forteller:

Kulturrådets nettsider er veldig informative og enkle å forholde seg til. Kulturrådet skal ha applaus her. Jeg har gjort noen internasjonale samarbeid og forsøk på å forholde meg til byråkratiet i andre land. Det er en helt annen verden. Jeg får alltid svar når jeg sender mail til Kulturrådet – det skjer jo ikke i andre land.

I diskusjonen om behandlingen av søknadene er det viktig å understreke at det er fagutvalget som avgjør hvilke prosjekter som får støtte (se også avsnitt 6.3). Saksbehandlers oppgave er å se til at søknaden innfrir alle formelle krav, gjøre en faglig vurdering og skrive en tilrådning til fagutvalget.

6.3 Søkerne og fagutvalget

Et prosessorientert arbeid, et relasjonelt arbeid, et tekstbasert arbeid, et bevegelsesbasert arbeid, en sanselig og romlig installasjon, en forestillingsidé som springer ut av en dyp erfaring, et mangeårig kunstnerskap eller en tradisjon; de vil alle kreve at ulike aspekter ved prosjektet tas stilling til og vektas ved prosjektets idé og utforming i den kunstneriske vurderingen (Fieldseth 2015b:2).

I fagutvalgets vurderinger av søknadene legges det vekt på faglig innhold, profesjonalitet og kva-

litet. Når de vurderer søknader til ordningen, er en stor del av oppdraget for fagutvalget å vurdere idéer for ny kunstnerisk produksjon og dermed kunstneriske potensialet. Det kan dermed virke mot sin hensikt å arbeide ut fra et fastsatt kvalitetsbegrep. En del av vurderingsarbeidet som saksbehandlere og fagutvalget gjør, er å identifisere prosjektets kunstneriske premisser og målsetting.

Ifølge informanter fra fagutvalget er det et stort press på ordningen på grunn av mange innkomne søknader (se tabell 2). Utvalgets arbeid med å prioritere blant søkere og mange gode forprosjekter, er dermed utfordrende. Flere prosjekter får tilsagn om støtte med en lavere sum enn det ble søkt om. Informantene fra fagutvalget mener at dette er forsvarlig ut fra ordningens økonomiske rammer og det store antall søkere. Det kunstneriske behovet for et avgrenset forprosjekt har vært i fokus i fagutvalgets diskusjoner. Videre forsøker utvalget å balansere kunstnerisk risiko opp mot kunstnernes behov for kontinuitet og fordypning. Inntrykket blant fagutvalgsinformantene er at det fremdeles er et stort behov for å forske i og utvikle egne produksjonsmetoder relatert til ønsket kunstuttrykk. Informantene fra fagutvalget fortalte at de opplever at det er god spredning i prosjekter, målgrupper, mangfold, geografi, faglig tilhørighet og rekruttering/erfaring både i søknadene og de innstilte prosjektene.

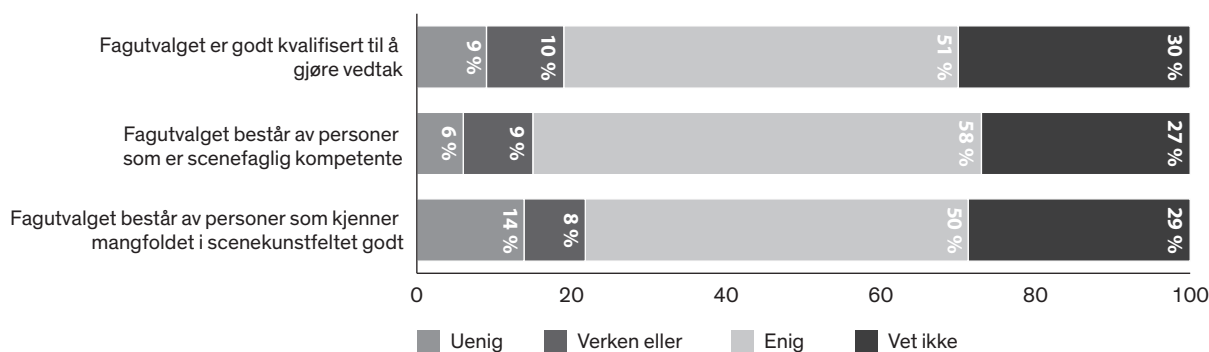
Figur 12 viser en oversikt over respondentenes tilfredshet med fagutvalget. Figuren viser at de fleste er fornøyd med fagutvalgets kvalifikasjoner, kompetanse og kjennskap til mangfoldet i scenekunstheltet.

30 prosent av respondentene svarer: «Vet ikke» på påstander som omhandler fagutvalgets kompetanse. Det er sannsynlig at disse respondentene ikke har satt seg inn i hvordan fagutvalget fungerer og hvem som er medlemmer. Det kan også være at disse søkerne opplever søknadsbehandlingen som lite transparent.

I behandlingen av søknader fremkommer det ikke hvordan de ulike fagutvalgsmedlemmer vurderer de enkelte søknader. Slik må det også være, ifølge informantene som representerer søkerne. Uten en slik søknadsbehandling i fagutvalget, er det sannsynlig at det blir vanskelig å rekruttere medlemmer til de ulike fagutvalgene.

Få av respondentene mener at fagutvalget mangler kvalifikasjoner, kompetanse og kjennskap til mangfoldet i scenekunstheltet.

Ingen av de 173 respondentene som svarte utfyllende på spørsmålet:

Figur 12: Respondentenes tilfredshet med fagutvalget (i prosent).

N=308

«Hvilke forbedringer av ordningen 'Forprosjektstøtte til scenekunst' kunne vært gjort for å skape et enda bedre tilbud til scenekunstnerne?», foreslår endringer i ordningen med fagutvalg. To av respondentene er kritiske til om fagutvalget har god nok kunnskap om mangfoldet innenfor fri scenekunst.

Det at de fleste av søkerne til ordningen er tilfreds med fagutvalgets sammensetning, er også tydelig i intervjuene med de seks søkerinformantene. De mener at fagutvalget i dag er satt sammen riktig fordi medlemmene hovedsakelig hentes blant kunstnere, altså likemenn.

Fagutvalgsmedlemmene engasjeres for to år av gangen. Alle de seks informantene understreker at dette er en riktig prioritering for å sikre habilitet og kompetanse i fagutvalget. Over tid forhindrer det at få personer avgjør hvilke typer prosjektkonsepter og idéer som blir støttet. En av søkerne som har fått avslag på søknad om støtte, mener at:

Det er veldig sunt og fornuftig med den rulleringen på to år, og det at det er kunstnere selv som definerer hva som skal få støtte og ikke. I et lite land som Norge kan habilitetsvurderingen være vanskelig å overholde i alle ledd. Hvordan dette blir overholdt er vanskelig å si. Det blir informert om hvordan habilitet blir vurdert, men det er ikke bestandig at den overholdes. Men det er få folk å velge mellom på feltet. Så får man bare kritisere habilitet av og til og synes at ting blir litt for nært. Slik er det på alle felt i Norge.

Informantene får støtte fra flere av sine kunstnerkollegaer. En annen tilskuddsmottaker understreker sin tilfredshet med rutineene for saksbehandling i fagutvalget. «Måten forprosjektordningen er bygd opp på er riktig tenkt. At det er et faglig utvalg som skal inn, at mange mennesker er involvert i prosessen, er en kvalitetssikring. Det oppleves som positivt og nødvendig».

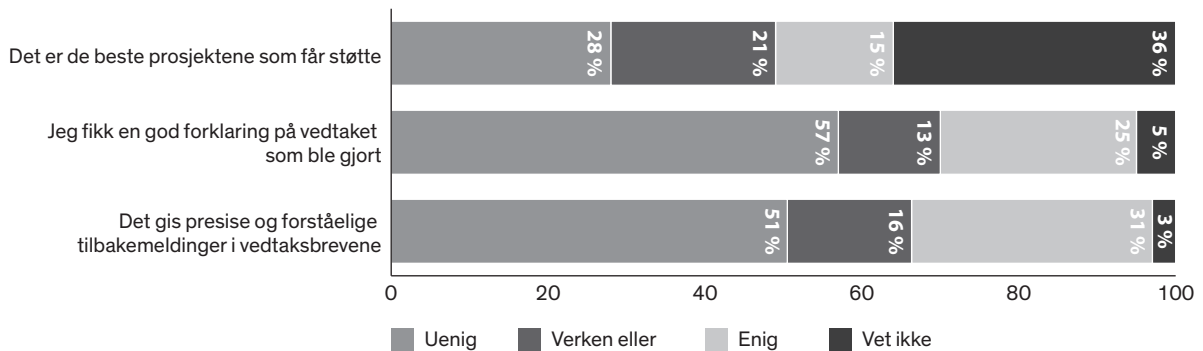
Søkeren får også støtte for sine synspunkter fra de øvrige informantene. En informant sier det slik: «Jeg kan ikke tenke meg en annen ordning. Selv om mange vil klage så er det etter mitt skjønn det overlegent beste systemet man kan ha for noe sånt noe. Jeg er fan av fagutvalget, for å si det sånn, og den måten å gjøre vurderinger på».

I intervjuene nevner informantene utfordringer med hensyn til habilitet, men uten at de viser tegn til at de er misfornøyd med hvordan Kulturrådet ivaretar habilitet. Utfordringer relaterer de heller til at scenekunstmiljøet i Norge er lite og at det kan være utfordrende å sette sammen et fagutvalg. Respondentene og informantene er imidlertid fornøyd med fagutvalgets arbeid og sammensetning. Søkerinformantene er av den oppfatning at fagutvalget er balansert med hensyn til kjønn, kompetanse og geografi. To av informantene ønsker imidlertid at det rekrutteres flere yngre medlemmer til fagutvalget.

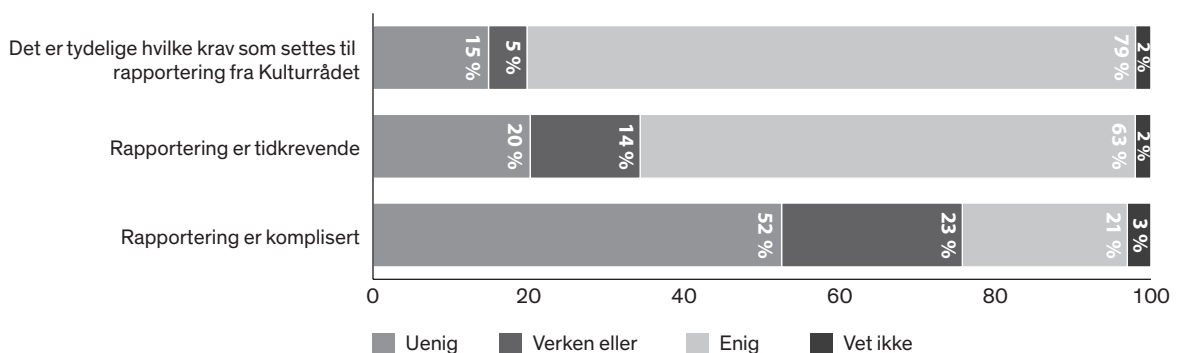
I surveyen ble respondentenes tilfredshet knyttet til fagutvalgets vurdering av søknaden undersøkt. Figur 13 viser en oversikt over respondentenes tilfredshet med vurdering av søknader.

Figuren viser at nesten 30 prosent er uenige i påstanden: «Det er de beste prosjektene som får støtte». Over en tredjedel svarer at de vet ikke om de er enige og to av ti svarer: «Verken eller». Det trenger ikke å bety at respondentene er uenige i fagutvalgets avgjørelser. Det kan like gjerne være et signal om at respondentene ikke kjenner til andre søkeres prosjekter. En grunn til at få er enige i påstanden, kan også være at prosjektenes kvalitet og potensial er vanskelig å vurdere og er subjektavhengig. En søker som fikk avslag, sier det slik: «Det finnes ikke noe objektivt ja eller nei på dette».

Figur 13 viser at over halvparten ikke er enige i at de får presise og forståelige tilbakemeldinger i vedtaksbrevene. Ønsket om mer utfyllende tilbakemeldinger på avslåtte søknader, er også omtalt tidligere i rapporten.

Figur 13: Tilfredshet med fagutvalgets vurdering av søknader (i prosent).

N=308

Figur 14: Tilfredshet med rapporteringskravene (i prosent).

N=128

6.4 Rapportering til Kulturrådet

Alle som får støtte fra Kulturrådet skal sende inn en faglig rapport og et regnskap for prosjektet. I surveyen ble respondentenes opplevelse av rapporteringskrav kartlagt (figur 14).

Funn fra survey viser at søkerne opplever at det er tydelige krav til rapportering til Kulturrådet (figur 14).

To tredjedeler av søkerne synes at rapportering er tidkrevende, men relativt få synes at rapporteringen er komplisert. Intervjuene med de tre tilskuddsmottakerne gir heller ingen indiksjoner på at søkerne oppfatter rapportering som utfordrende eller for komplisert.

Rapportering til Kulturrådet må skje senest innen tre måneder etter avsluttet forprosjekt. Siste del av tilskuddet blir utbetalt når regnskapet for forprosjektet har blitt godkjent av Kulturrådet. Det skal også gjøres kjent at forprosjektet er støttet av Kulturrådet.

Tilskuddsmottakerne som deltok i surveyen, ble bedt om å ta stilling til påstanden: «Ordningen med delutbetalinger, først ved kontrakt-signering og deretter ved godkjent regnskap, er hensiktsmessig». Flertallet, nærmere to av tre

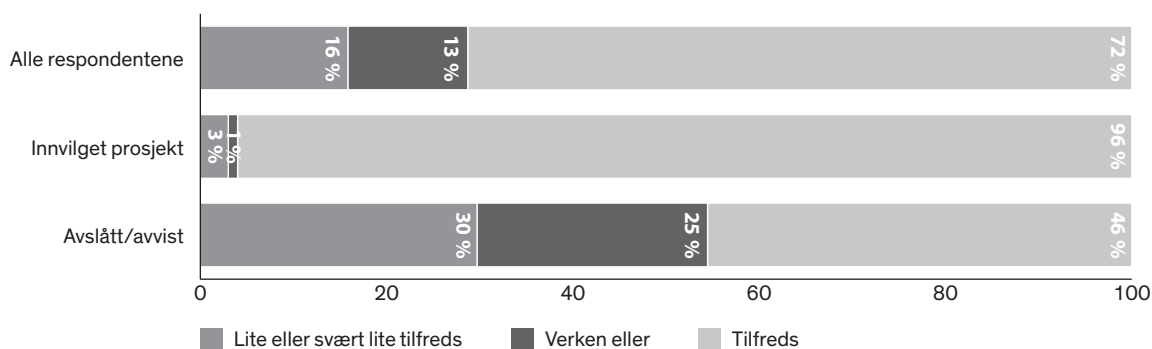
respondenter, var enig i denne påstanden. En fjerdedel var derimot uenig i påstanden. I intervjuene hadde informantene ingen forslag til alternative måter for ordningen med delutbetalinger til innvilgede prosjekter.

6.5 Søkernes vurdering av tilfredshet med forprosjektordningen

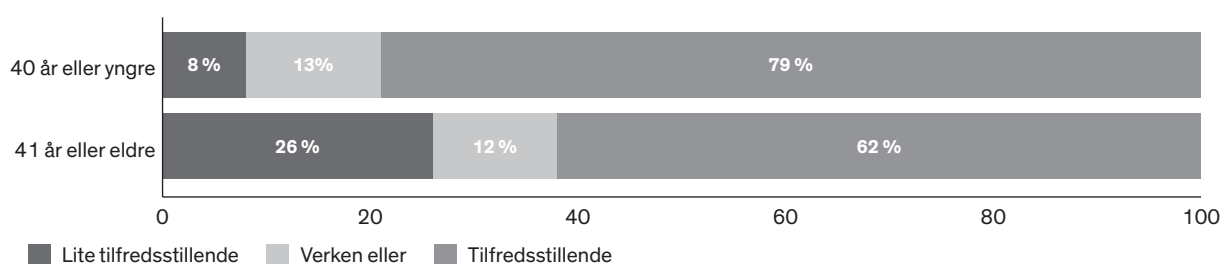
I denne delen beskrives søkerne tilfredshet med forprosjektordningen. Totalt svarte 242 respondenter på spørsmålet om de er tilfreds med forprosjektordningen slik den fungerer i dag.

De aller fleste respondentene, 71,5 prosent, er tilfreds med ordningen. 124 av respondentene som svarte på spørsmålet, er tilskuddsmottakere. Ikke overaskende er disse markant mer tilfredse med ordningen enn respondentene som fikk avslag eller som ble avvist. Videre undersøkelser av brukernes tilfredshet, viser at det ikke er store forskjeller i kvinners og menns opplevelse av tilfredshet.

Aldersmessig fordeler respondentene seg i to aldersgrupper: Søkere over og under 40 år (som vist i tabell 3). I analysen av respondentenes tilfredshet med ordningen, er det et skille mellom unge søkere til forprosjektordningen og modne

Figur 15: Tilfredshet blant søkere med og uten innvilget prosjekt (i prosent).

N=242

Figur 16: Tilfredshet med ordningen fordelt på alder (i prosent).

N=242

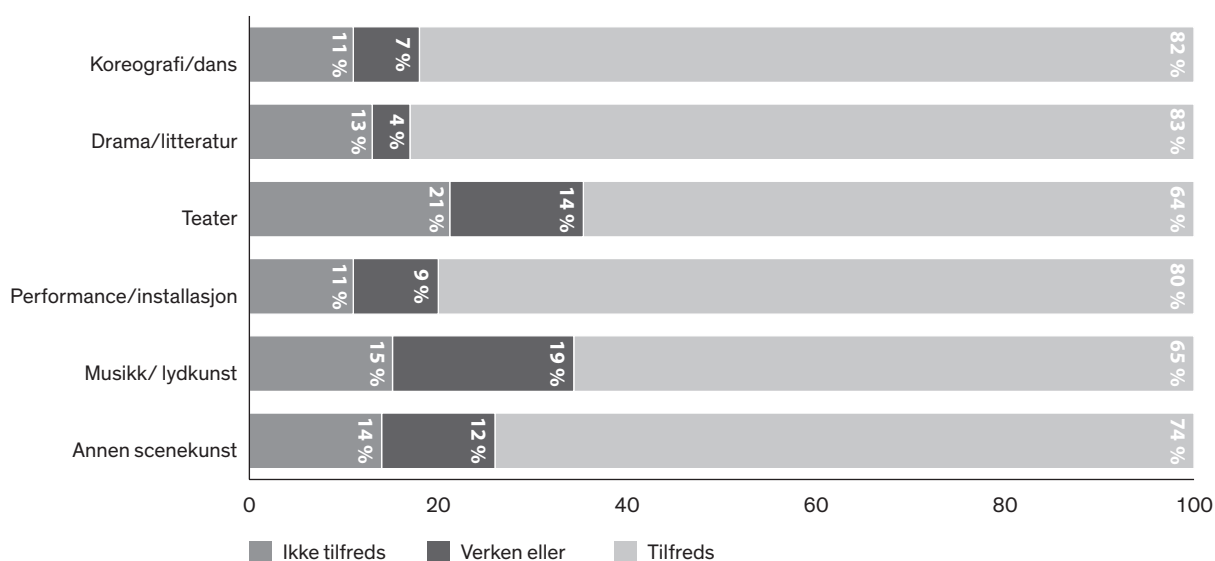
søkere (figur 16). De yngre søkerne er mer tilfreds med ordningen enn de eldre søkerne.

I analysene av surveydata ble søkerens beskrivelse av egen kunstneriske virksomhet kryssset med deres rapportering om tilfredshet (figur 17).

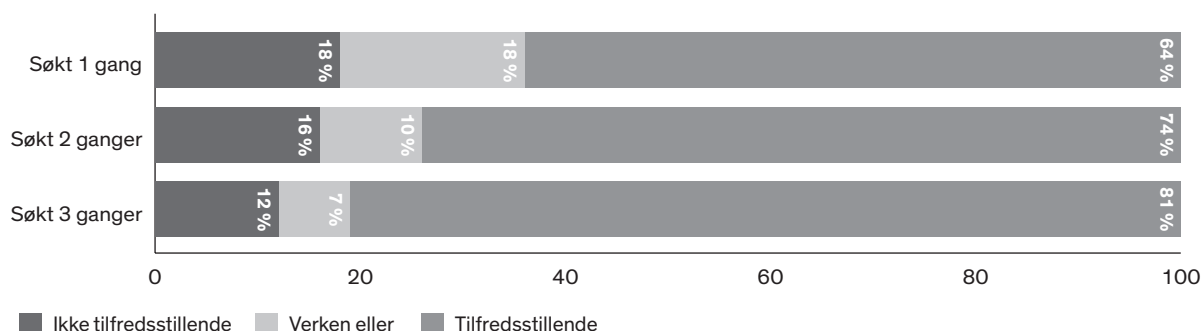
Disse analysene viser at innenfor alle kategoriene er de aller fleste av respondentene tilfreds med ordningen, men at de som definerer sitt prosjekt i kategoriene koreografi/dans og drama/litteratur

(i alt 24 respondenter), er mest tilfreds. De av respondentene som kategoriserer sitt forprosjekt innenfor teater, er de minst tilfredse søkerne.

Analysene av surveydata viser at seriesøkere, de som har søkt ordningen mer enn én gang, er markant mer tilfreds med ordningen enn de som kun har søkt én gang (figur 18). Samtidig viste analyser at de av søkerne som har søkt ordningene som forprosjektordningen ble fundamentert

Figur 17: Tilfredshet fordelt på kategori (i prosent).

N=242

Figur 18: Tilfredshet fordelt på antall ganger søkt ordningen (i prosent).

N= 242

på (Tilskuddsordningen for koreografiutvikling og Tilskuddsordningen for scenetekstutvikling), er mer tilfreds med forprosjektordningen enn de som ikke har søkt de tidligere ordningene. Det tyder på at jo mer søknadserfaring søkere har, jo mer tilfredse er de med ordningen slik den fungerer i dag.

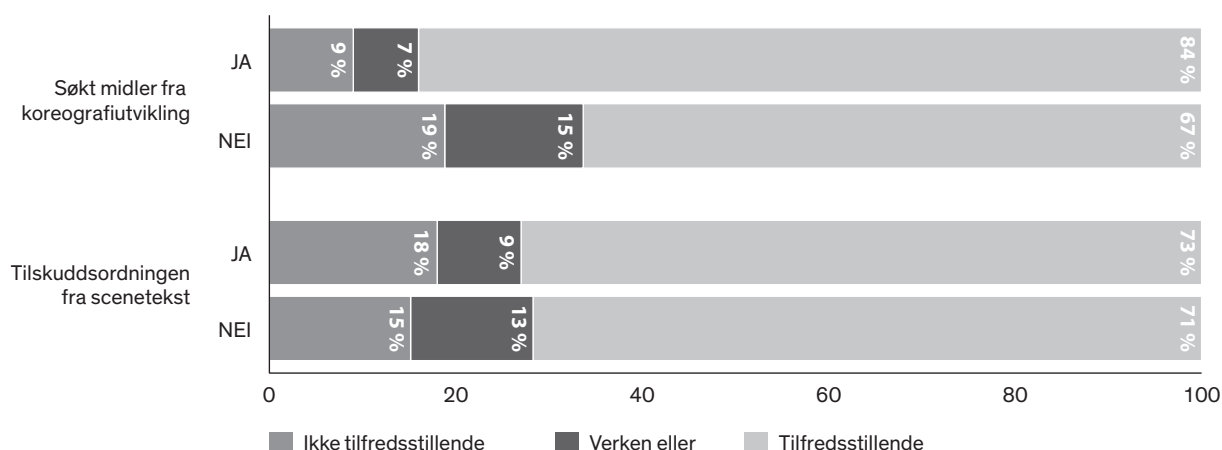
Mange av respondentene ønsker ordningen med fire søknadsfrister i året tilbake. 18 respondenter nevner dette på det åpne spørsmålet: «Hvilke forbedringer av ordningen 'Forprosjektstøtte til scenekunst' kunne vært gjort for å skape et enda bedre tilbud til scenekunstnerne?». Ønsket om endring i antall søknadsfrister blir begrunnet med at tilskuddsmottakerne vil kunne komme raskere i gang med prosjektene. En av respondentene oppsummerer:

Antall søknadsfrister ble etter hvert redusert til to søknadsfrister (i desember og juni) som sammenfaller med datoene for flere andre søknadsordninger. Jeg har forståelse for at dette ble

gjort, med tanke på at fire årlige søknadsrunder må ha ført til omfattende og krevende søknadsbehandling. I tillegg har kanskje færre frister forbedret kvaliteten i søknadene. Men jeg savner muligheten til å søke mer spontant, i et annet tidsrom enn i de andre støtteordningene for scenekunst, særlig fordi denne støtteordningen retter seg mot idéer og utvikling av nye metoder og konsepter. Ofte tåler ikke disse gnistene flere måneder med venting og «overtenking» før søknaden kan sendes inn.

6.6 Evalueringsteamets vurdering

Analysen av surveydata viser at respondentene er fornøyde med innretningen og organiseringen av forprosjektordningen. Det støtter opp om tidligere funn at det å søke virkemiddelordninger innenfor fri scenekunst er en læreprosess for utøverne, og at søknadsskriving er en kompetanse som er nødvendig for kunstnere for å utvikle sitt kunstnerskap.

Figur 19: Tilfredshet fordelt på søkere med søkererfaring fra de to tidligere ordningene (i prosent).

N= 242

Faktorer som ser ut til å påvirke søkeres erfaringer med forprosjektordningen i positiv retning og som gir økt tilfredshet, er:

- Opplevelse av at saksbehandlere er tilgjengelig og behjelpelig med søknadsskrivingen.
- Opplevelse av at fagutvalget gjør en god vurdering av søknadene.
- At søkerne har erfaring og kompetanse fra de tidligere ordningene som forprosjektordningen springer ut av (Tilskuddsordningen for koreografiutvikling og Tilskuddsordningen for scenetekstutvikling).
- At søkerne har søkt forprosjektordningen tidligere og dermed kan bygge nye søknader på tidligere erfaring.
- At søkere med innvilgede prosjektsøknader opplever at tilskudd gir muligheter for utforskning og utvikling av nye kunstneriske metoder, konsepter og idéer.

Evalueringen har vist at søkerne til forprosjektordningen forstår og er enig i kravene og kriteriene for ordningen. Kravene til søknaden oppleves som rimelige blant de aller fleste og synes å være godt kommunisert til kunstnerne. Søknadsskjemaet for ordningen fungerer tilfredsstillende for de aller fleste. Evalueringen viser at respondentene mener forprosjektordningen er organisert på en hensiktsmessig måte. Saksbehandling og vurdering av søknadene i fagutvalget oppleves som rettferdig og grundig, og søkerne har stor tillit til arbeidet som utføres både av saksbehandler og av fagutvalget. Samtidig viser evalueringen at søkerne opplever ordningen som lite transparent med hensyn til begrunnelser for avslag. Evalueringsteamet foreslår å beholde organiseringen av søknadsprosess og søknadsbehandling, men med noen få justeringer som diskuteres i de kommende avsnittene.

En stor del av informantene ønsker flere søknadsfrister enn de to fristene som ordningen har i dag. At antall søknadsfrister ble redusert fra fire til to i året, kan ha medført at søkerne opplever mindre fleksibilitet. Det kan i ytterste konsekvens påvirke om de søker ordningen eller ikke. For å sørge for et godt tilfang av søkere og nye søknader, foreslår evalueringsteamet at det kan være fornuftig å vurdere antall årlige søknadsfrister på nytt.

Respondentene og informantene i evalueringen er stort sett fornøyde med fagutvalgets sammensetning, kompetanse og kvalifikasjoner. Enkelte ønsker flere yngre medlemmer inn i fagutvalget. De fleste av søkerne har stor tillit til fagutvalgets vurdering av søknadene, men det er knyttet misnøye til mangel på tilbakemeldinger om forklaringer til avslag på søknader. 36 respondenter rapporterer i de åpne spørsmålene i surveyen, at de ønsker bedre tilbakemelding samt mer nyanserte svarbrev på sine avslåtte søknader. Mer nyanserte svarbrev vil, uten tvil, medføre merarbeid for både saksbehandler og fagutvalget. Slik ordningen fungerer i dag, uten begrunnelser for avslag, holdes utgifter til administrasjon lave. Samtidig kan det tenkes at bedre begrunnelser kan bidra til læring for søkerne som gjør dem til bedre kvalifiserte søkere ved neste søknadsfrist.

En løsning for å gi søkere med avviste og avslåtte søknader bedre tilbakemeldinger, kan være å bruke et poengsystem for de ulike søknadskriteriene, lik det som blant andre Norges forskningsråd bruker. Lite byråkrati og opplevelse av lav terskel for å søke forprosjektordningen, er en av styrkene søkerne rapporterer om. Evalueringsteamet understreker at innføring av nye rutiner for tilbakemeldinger vil medføre økte kostnader og mer administrasjon i organiseringen av ordningen. Resultatet for søkerne kan med andre ord bli en opplevelse av større byråkrati.

Forprosjektordningens nytteverdi og måloppnåelse

Dette kapitlet handler om forprosjektordningens nytteverdi og måloppnåelse. Målet med kapitlet er å presentere kunnskap om mulige virkninger ordningen har og kan ha for kunstnere innen fri scenekunst. Det gjøres gjennom å diskutere resultater tilskuddsmottakerne har oppnådd med støtte fra ordningen.

7.1 Blir midlene brukt?

75 prosent av dem som har fått tilsagn om støtte, har benyttet seg av midlene (figur 20). 12 prosent har benyttet deler av midlene, mens 12 prosent oppgir at de ikke har benyttet seg av midlene på det tidspunktet surveyen ble gjennomført, men at de kommer til å benytte seg av dem. Flere av søkerne har nylig fått tilsagnet om støtte, og har derfor ikke kommet i gang med prosjektene. Kun én tilskuddsmottaker oppgir at midlene ikke kommer til å bli benyttet. Begrunnelsen er mangel på lokaler til å gjennomføre forprosjektet.

I rapporten *Kunstens autonomi og kunstens økonomi* hevdes det at stimuleringstiltak bør rette

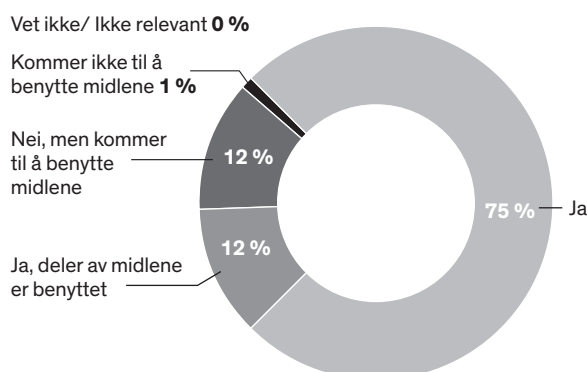
seg direkte til kunstnerne, gjennom virkemiddelapparatet, samt forvaltere av tilskuddsordninger for å motivere til finansiering for å skape kunst (Skarstein mfl. 2015.8).

I retningslinjene for forprosjektordningen er det ikke spesifiserte krav til hva støtten kan benyttes til. Evalueringen omhandler derfor ikke hvorvidt midlene er benyttet i samsvar med søkerens intensjoner da søknad ble sent til Kulturrådet. I gruppen scenekunstnere har det vært en negativ lønnsutvikling når det gjelder inntekter fra kunstnerisk aktivitet. Samtidig er det en stor andel frilansere. Mange av søkerne er avhengig av personinntekt og jobber ved siden av det å være kunstner. For denne gruppen blir tilskuddsordninger ansett som særlig viktige. Forprosjektordningen åpner for muligheter til å frigjøre tid for eksperimentering og utforskning.

Hvilke prosjektkostnader har så scenekunstnerne behov for å dekke med støtte fra ordningen? På spørsmålet «Hvilke kostnader var midlene som du søkte støtte fra forprosjektordningen ment å dekke?», ble gitt samtlige respondenter uavhengig av søknadsstatus. Respondentene fikk anledning til å krysse av for flere svaralternativer. Figur 21 viser at lønn trekkes frem av de fleste. 78 prosent svarer at midlene var ment å dekke egen lønn og hele 85 prosent svarer at midlene var ment å dekke lønn til samarbeidende kunstnere. Det er i tråd med Kulturrådets strategi som er å legge til rette for samarbeid på tvers av uttryksformer og sjangre. Samtidig tyder det store antallet søknader til ordningen (1205) på at det eksisterer et stort behov for lønn for kunstnere som opererer innen fri scenekunst.

Kunstnerinformantene i de kvalitative intervjuene satte stor pris på at takhøyden for hvilke utgiftsposter forprosjektordningen kan dekke, er stor. En av informantene forteller:

Figur 20: Har du/dere benyttet midlene (i prosent)?

N=132

Dersom jeg skal utvikle noe som ikke bare er med meg, er jeg nødt til å teste det ut på en annen skuespiller. Forprosjektordningen gav meg mulighet til å ansette andre kunstnere der det var aktuelt. En annen sier: Forprosjektmidlene ble brukt til at jeg skulle være utøver og koreograf og administrativ leder – alle hatter.

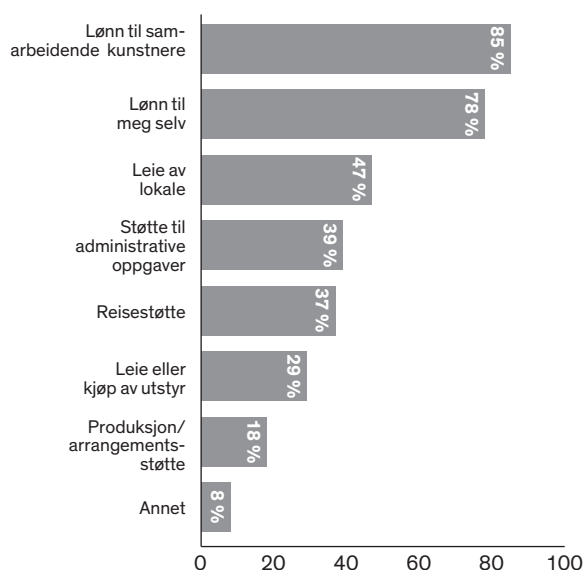
Videre foreller samme informant, at i tillegg til å dekke egen lønn, gjorde midlene det mulig å leie en annen danser.

Etter utgifter til lønn var leie av lokale en utgiftspost for nesten halvparten av tilskuddsmottakerne. Dernest brukte tilskuddsmottakerne midlene til administrative oppgaver, reisestøtte og leie eller kjøp av utstyr, selv om det bare er unntaksvis at Kulturrådet godkjenner bruk av midler til kjøp av utstyr.

I kunst- og kulturlivet er det vanlig med samfinansiering i prosjekter. Det gjelder også for mange frittstående kunstnere. Tilskuddsmottakerne ble i surveyen derfor spurt om hvilke andre kilder forprosjektet deres eventuelt er finansiert av (figur 22).

Nesten 30 prosent av respondentene svarer at de har fått støtte fra andre offentlige støtteordninger, enkelte oppgir at de også har fått støtte fra Fond for lyd og bilde, andre ordninger i Kulturrådet, private sponsorer og stiftelser.

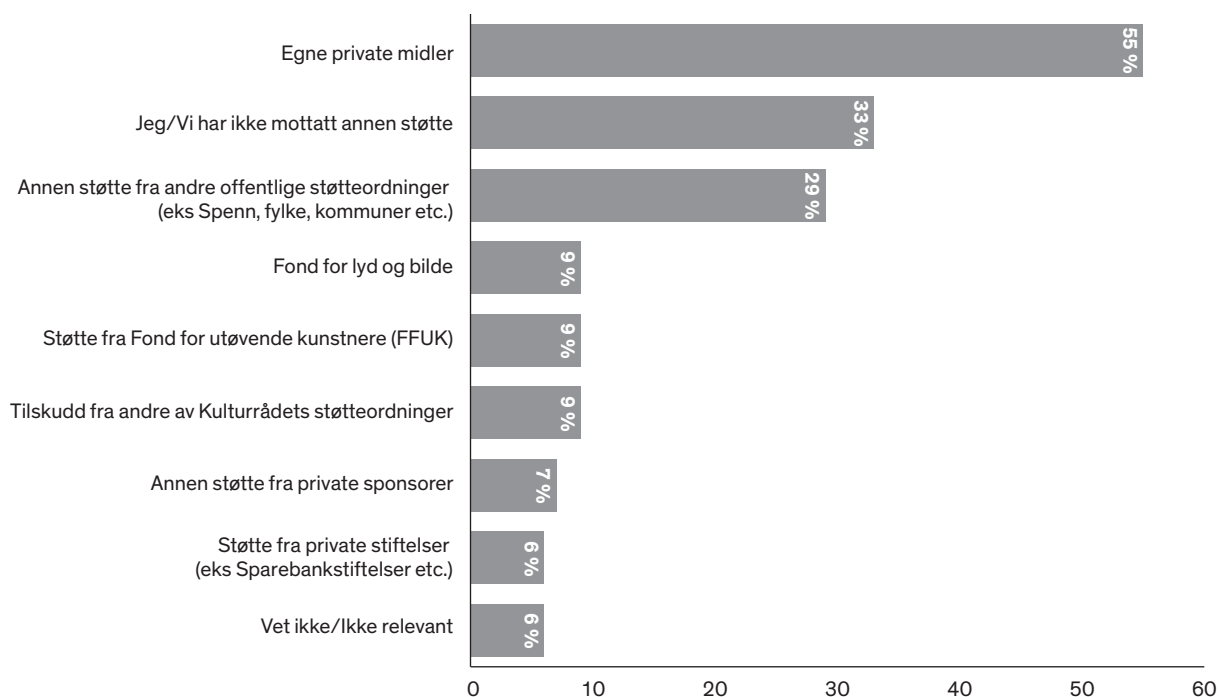
Figur 21: Hva skal de omsøkte midlene brukes til (i prosent, flere svar mulig)?

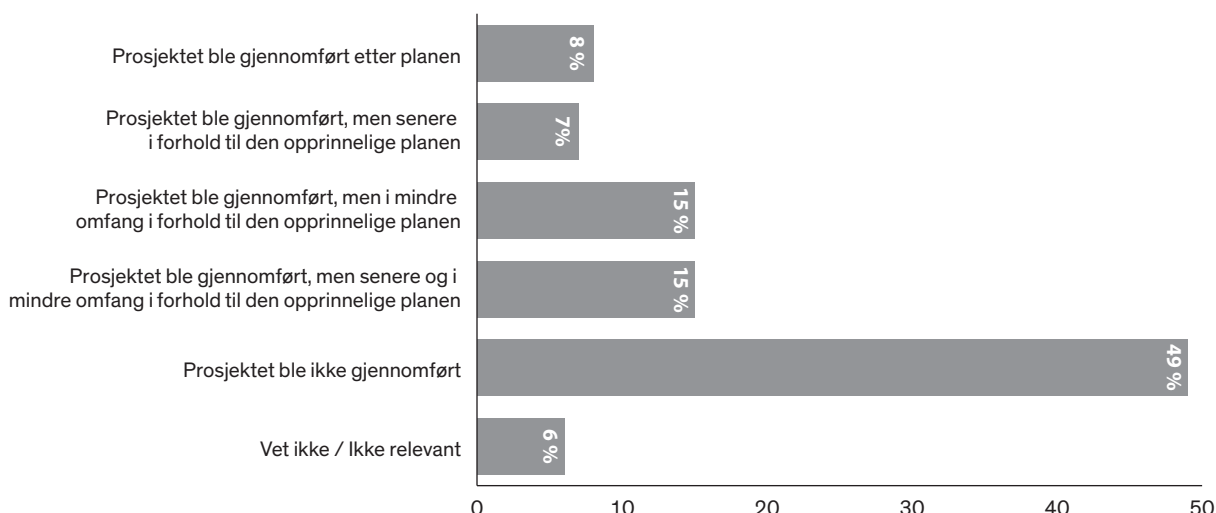
N = 305

De tre tilskuddsmottakerne som ble intervjuet i evalueringen, har ikke mottatt støtte fra andre kilder enn Kulturrådet. De forteller at de har investert egne midler i form av arbeidsinnsats. Det understreker forprosjektordningens viktighet og betydning for kunstneres muligheter til å jobbe med utforskning og utprøving av nye kunstneriske metoder, konsepter og idéer.

Figur 22: Hvilke andre kilder er prosjektet delfinansiert av (i prosent – flere svar mulig)?

N = 129

Figur 23: Hva skjedde med prosjektet ditt etter at du fikk avslag på søknaden om forprosjektmidler (i prosent)?

N=176

7.2 Addisjonalitet

Evalueringen har undersøkt ordningens addisjonalitet. Addisjonalitetsbegrepet handler om hvorvidt aktiviteten som er støttet, bidrar til å utløse resultater som uten støtte ikke ville blitt realisert. I evalueringen er addisjonalitet vurdert gjennom å analysere resultatene som forprosjektordningen har bidratt til for tilskuddsmottakerne. Hensikten med å undersøke resultataddisjonalitet er et ønske om å avdekke hvorvidt støtteordningen stimulerer mottakerne til å realisere prosjekter/metoder/kon-

septer som ellers ikke hadde blitt utviklet – altså hva som er tilleggseffekten av ordningen.

176 respondenter som fikk avslag på søknad, svarte på spørsmål om hva som skjedde med prosjektet etter avslag.

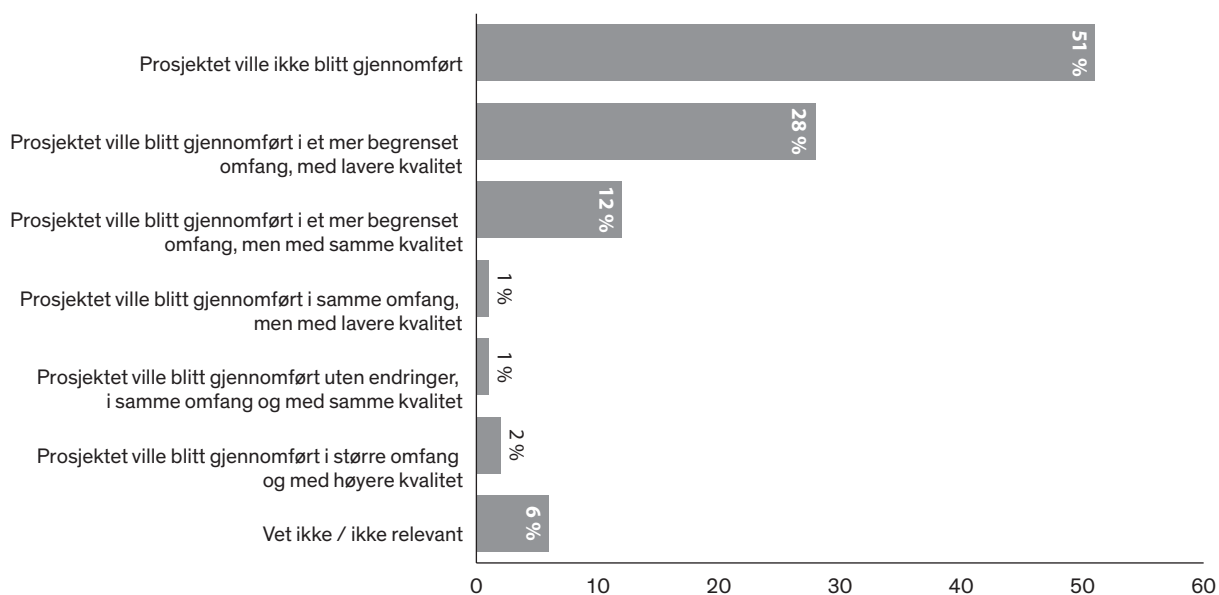
Figur 23 viser at rundt halvparten av prosjektene ikke ble gjennomført, noen færre svarer at prosjektet ble gjennomført, men senere og/eller i mindre omfang i forhold til den opprinnelige planen. Bare 8 prosent av prosjektene ble gjennomført etter planen.

Et prosjekt som tok en ny retning

Å få tilsagn om midler fra forprosjektordningen henger høyt blant scenekunstnerne. Midlene kan bidra til å gi nye prosjektidéer en *dytt* til utvikling av scenetekst. En av informantene fortalte om en slik utvikling da hun i 2015 søkte ordningen og fikk tilskudd tilsvarende to månedersverk. Forprosjektet hadde som mål å utvikle en scenetekst som skulle bli til en trilogi. Teksten handlet om temaer som det er tabu å snakke om i vårt samfunn. Det innvilgede forprosjektet handlet om å lage en skisse til første del i trilogien.

Søkeren var fornøyd med at hun gjennom forprosjektordningen kom i gang med

skrivningen. Da forprosjektet var ferdig, søkte hun forprosjektordningen på nytt. Den nye søknaden presenterte en skisse til utvikling av del to i trilogien. På tross av gode tilbakemeldinger som kunstneren fikk på den første skissen, fikk hun nå avslag. Søkeren tok avslaget hardt. Etter en tid fikk hun imidlertid positiv støtte fra et forlag som ville publisere teksten. Forfatteren har derfor gått fra å skrive tekst for dramatisering til å gjøre om eget kunstnerisk konsept til en roman i tre deler. Det har resultert i at hun nå henvender seg til et lesende publikum fremfor teaterpublikummet.

Figur 24: Hva ville ha skjedd med prosjektet uten støtte (i prosent)?

N= 128

Det at prosjektene ikke blir gjennomført, trenger ikke ha sammenheng med at prosjektene ikke er kvalifisert til forprosjektstøtte. Forklaringer kan være knyttet til at avslåtte søknader ikke er gode nok idéer, søkeren mister interessen, forprosjektet viser seg å mislykkes og er ikke mulig å materialisere til en videre produksjon, eller søkeren vurderer at det er lite etterspørsel etter det ferdige produktet.

De som har fått tilskudd fra forprosjektordningen, ble i surveyen bedt om å svare på spørsmålet: «Hva ville ha skjedd med prosjektet uten støtte?». Halvparten av tilskuddsmottakerne svarer at prosjektet ikke ville blitt gjennomført uten støtte. Nærmere 30 prosent mener at prosjektet ville blitt gjennomført i et mer begrenset omfang, men med lavere kvalitet. 12 prosent mener at prosjektet ville blitt gjennomført i et mer begrenset omfang, men med samme kvalitet. Det er altså få av tilskuddsmottakerne som har tro på realisering av eget forprosjekt uten midler fra ordningen.

Diskusjonen om addisjonalitetsspørsmålet viser at forprosjektordningen er svært viktig for at kunstnerne klarer å realisere nye prosjektidéer. Dersom de ikke hadde fått støtte fra Kulturrådet, ville det gått ut over deres mulighet til å realisere prosjekter og dermed mulighet for utforskning og utviklingsarbeid. Tilskudd gir også mulighet for økt kompetanse. Det samlede bildet er altså at forprosjektordningen har stor nytteverdi og god måloppnåelse. Inntrykket styrkes ytterligere av de kvalitative intervjuene.

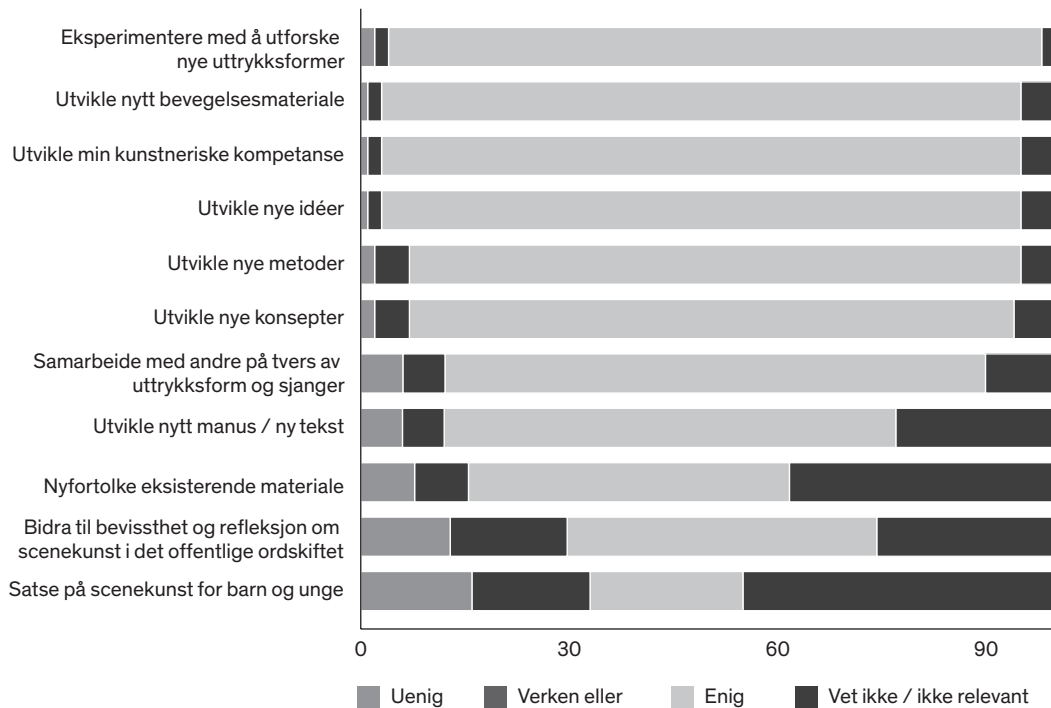
På spørsmål om prosjektene ville blitt realisert dersom ordningen ikke eksisterte, svarer en tilskuddsmottaker:

Svaret er nei, i stor grad. Kanskje ikke så bastant, noe av prosjektene ville skjedd, men man hadde hatt mindre tid, og kunne ikke gått i dybden på samme måte. Det er åpenbart at det er forskjell på hvor mye materiale man klarer å produsere dersom man har tid. Det er mye større sjans for at jeg har de viktig kunstneriske oppdagelsene hvis jeg får mer tid til å lese. Mange [forprosjekter] ville ikke skjedd, man ville gått rett til produksjon. Da har man et press på seg til å bli ferdig. Man blir tvunget til å bruke gamle strategier og prosesser som man har brukt før, det gjør at nyskapingen i feltet bremser. Kulturrådet har hatt nyskaping som sitt viktigste formål, da tenker jeg at forprosjekt er helt essensielt [...] noe forprosjekt ville skjedd, mange ville ikke det, de som hadde skjedd ville hatt lavere kvalitet.

7.3 Hvilke resultater oppnådde kunstneren gjennom forprosjektet?

Evalueringssteamet ønsket kunnskaper om hva prosjektmidlene fra ordningen førte til. Figur 25 viser en oversikt over hvordan respondentene svarer på en rekke påstander knyttet til denne problematikken.

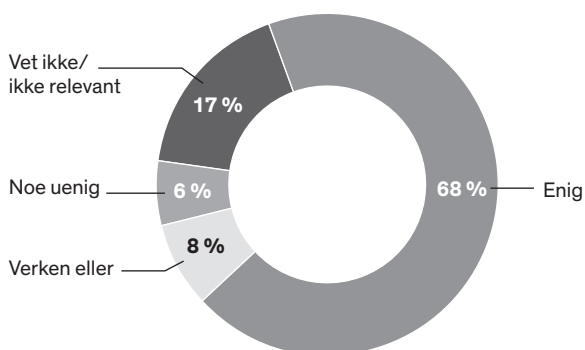
Figuren viser at de aller fleste av tilskuddsmottakerne er enige i at tilsagnet de fikk fra forprosjektordningen stimulerer til nye muligheter for kunstnerisk utvikling. Først og fremst er tilskuddsmottakerne enige i at midlene bidrar til muligheter for å eksperimentere med og utfor-

Figur 25: Støtte til forprosjektet bidro til ... (i prosent).

N=128

ske nye uttrykksformer, utvikle nytt bevegelsesmateriale, utvikle kunstnerisk kompetanse og utvikle nye idéer. En av tilskuddsmottakerne forteller at med forprosjektordningen får han frigjort tid slik at han får mulighet til å jobbe med den mer eksperimentelle fasen i sitt kunstneriske virke. Samme informant understreker dette slik:

Alt profesjonelt kunstnerisk arbeid er avhengig av økonomisk støtte. Særlig arbeid som ikke er umiddelbart publikumsrettet. Hvis jeg skal skape noe nytt, er jeg avhengig av inntekter også i denne fasen. Det er litt sånn banalt. Skal jeg holde på med det jeg gjør, så må jeg samtidig ha penger til smør på brødet.

Figur 26: Støtte fra forprosjektet resulterte i at jeg senere kunne søke produksjonsstøtte (i prosent).

N= 128

Figur 26 viser en oversikt over hvor enig respondentene var i påstanden: «Støtte fra forprosjektordningen resulterte i at jeg senere kunne søke produksjonsstøtte». Nesten 70 prosent av respondentene svarer at de er enig i påstanden. Hele 17 prosent svarer at de vet ikke om deres prosjekt er nok utviklet til å søke produksjonsstøtte. Bare 6 prosent er uenig i påstanden.

Respondentenes svar på spørsmålet gir noen indikasjoner på om et forprosjekt blir videreutviklet til et prosjektforslag som er modent for en søknad til produksjonsstøtteordningen. Samtidig er det viktig å understreke at det ikke forventes at støtte fra ordningen fører til umiddelbare resultater. Det kan gå lang tid fra et forprosjekt iverksettes til resultater blir mulig å observere. Figur 26 kan imidlertid ikke si noe om forprosjektet har munnet ut i en faktisk produksjon. Ingen av de tre tilskuddsmottakerne som ble intervjuet, har kommet så langt i utviklingen av sine støttede forprosjekter at disse har blitt materialisert i produksjoner klare til visning. Det kan for eksempel oppstå problemer underveis i prosjektet, som at samarbeidspartnere trekker seg, eller at prosjektet ikke blir vurdert som økonomisk gjennomførbart.

7.4 Evalueringsteamets vurdering

Forprosjektordningen har stor nytteverdi for tilskuddsmottakerne. Analysen viser at tilskuddsmottakerne får mulighet til å utforske og ekspe-

rimentere med nye idéer, konsepter og metoder. Midlene fra ordningen blir brukt til å dekke utgifter i tråd med regelverket og formålet med ordningen. Det har igjen bidratt til resultater som videreutvikling av nye scenekunstuttrykk der kunstnere utvikler bidrag alene eller i tverrfaglig samarbeid. Det å bli støttet av Kulturrådet er ansett som å komme igjennom et nåløye. Kulturrådets virkemidler og tilskuddsordninger er av kunstnerne selv vurdert som et bevis på at de holder et høyt kunstnerisk nivå. Støtte fra Kulturrådet oppfattes som et kvalitetsstempel.

Spørsmål om forprosjektordningens bærekraft handler først og fremst om hva ordningen

bidrar til på lang sikt, og da særlig knyttet til de overordnede samfunnsmessige målsettingene. Det å være tilskuddsmottaker har med stor sannsynlighet betydning utover det økonomiske tilskuddet. Støtte kan bety at kunstnere får mer anerkjennelse fra både kollegaer og publikum, at tilskuddsmottakerne blir attraktive samarbeidspartnere, får flere visninger av egne verker og lettere tilgang til andre kilder for finansiering. Funn fra surveyen gir indikasjoner på at søkerne til ordningen opplever og erfarer svært høy addisjonalitet. Svært mange av tilskuddsmottakerne mente at de ikke kan utvikle sine prosjekter uten støtte fra ordningen.

Vurderinger og anbefalinger

Dette kapitlet presenterer evalueringsteamets vurderinger og anbefalinger for videre utvikling av Forprosjekt scenekunst. Anbefalingene er basert på analysens resultater som viser at søkerne mener at forprosjektordningen er svært relevant for utvikling av prosjektidéer. De fleste av søkerne er generelt tilfreds med ordningen slik den fungerer i dag. Hovedbudskapet fra informantene er at forprosjektordningen er viktig for å stimulere til økt aktivitet, nyskapning og kvalitet innen fri scenekunst. Evalueringen viser videre at formålet med forprosjektordningen blir innfridd slik ordningen er innrettet og organisert i dag. Gjennom å støtte kunstnere i en forprosjektfase åpnes muligheter for utvikling og utforskning av nye metoder, konsepter og idéer som kan lede til nye scenekunstproduksjoner.

Selv om hvert tilskudd er små midler i økonomiske termer, er tilskuddene viktig for kunstnernes utviklingsmuligheter. Respondentene får støtte av de øvrige informantene. Også disse mener at ordningen handler om små midler som i sum bidrar til store resultater for utviklingen av fri scenekunst. Informantene hevder videre at søkere stort sett innretter seg etter ordningens formål når de utformer sine søknader.

I evalueringen blir avgrensningen av ordningens målgruppe diskutert. Er avgrensningen av dramatikere, forfattere og koreografer som vil utvikle et dramatisk verk, en scenetekst eller et bevegelsesmateriale, alene eller i samarbeid med andre, riktig?

Funn fra datainnsamlingen tyder på at ordningen har en avgrensning av målgruppe som oppleves som fornuftig blant respondentene og informantene. Målgruppen for ordningen er riktig prioritering.

Respondentene og informantene argumenterer for viktigheten av tilgjengelighet til virkemidler som ikke stiller krav til et eventuelt sluttprodukt. Det legitimerer bruk av tid og ressurser

på utforskning av kunstneriske idéer. Kunstnere reduserer dermed både økonomisk og kunstnerisk risiko i utviklingen av sine kommende verk. Å ha rom for prøving og feiling er et virkemiddel som i sum bidrar til økt aktivitet og flere nye kunstproduksjoner, selv om ikke alle enkeltprosjekter ender opp i en produksjon. Informantene i de kvalitative intervjuene ønsker imidlertid en tydeliggjøring av hva et forprosjekt egentlig er. Når er et prosjekt så bearbeidet at det ikke lenger er et forprosjekt?

Evalueringen viser videre at respondentene mener at forprosjektordningen er organisert på en hensiktsmessig måte. Saksbehandling og vurdering av søknadene i fagutvalget blir i stor grad opplevd som rettferdig og grundig. Samtidig mener de fleste av respondentene og informantene at kravene til søknaden er enkle å forstå. En stor del av informantene ønsker imidlertid flere søknadsfrister enn de to fristene som ordningen har i dag. Det vil sikre spontaniteten som er så viktig for den kunstneriske utviklingen i en forprosjektfase. De to søknadsfristene er dessuten tett opp mot fristene til andre støtteordninger.

Mange av respondentene ønsker mer nyanterte tilbakemeldinger, særlig de som fikk avslag på sine søknader. De ønsker en tydeligere begrunnelse for avslag.

Analyse av måloppnåelse viser at de fleste av respondentene og informantene mener at ordningens nytteverdi er stor. Surveyen avdekker at ordningen er forbundet med høy addisjonalitet. Uten ordningen mener søkerne at muligheten til å fokusere på forprosjektfasen blir redusert. Nytteverdien av ordningen viser seg i at den bidrar til økte muligheter for utforskning og eksperimentering av nye metoder, konsepter og idéer som kan lede til ny scenekunst. Funn fra datainnsamlingen viser videre at:

- Midlene gir tilskuddsmottaker mulighet til å kjøpe seg fri fra andre jobbforpliktelser.

- Midlene gir muligheter til å dekke reiser knyttet til utforskning og eksperimentering.
- Midlene gir muligheter til å involvere samarbeidspartnere.
- Midlene gir større muligheter til samarbeid på tvers av kunstnerisk sjanger.
- Midlene gir muligheter til å nyfortolke eksisterende materiale.
- Midlene gir muligheter for å utvikle et forprosjekt til et produksjonsprosjekt. Det åpner for muligheten til å søke produksjonsstøtte.

Evalueringen viser at forprosjektordningen har mange styrker og enkelte svakheter. Det er viktig å understreke at for noen kan styrker også representere svakheter. En styrke ved ordningen er knyttet til definering av målgruppe og begrepet *forprosjekt*. En bred definisjon gjør ordningen tilgjengelig for en stor gruppe scenekunstnere. For flere av respondentene og informantene kan denne styrken også representere en svakhet. En for bred definisjon kan gjøre at enkelte unnlater å søke ordningen fordi de er usikre på om de innfrir kriteriene for støtte.

En annen styrke er at ordningen fremstår som lite byråkratisk. Samtidig ønsker en stor andel av søkerne mer utfyllende tilbakemeldinger på søknadene sine. Dette gjelder spesielt for dem som har fått avslag. Nyanserte svarbrev medfører merarbeid for Kulturrådets administrasjon og kan dermed bidra til økt byråkrati. På spørsmål om hva som er de viktigste styrkene for forprosjektordningen, pekte informantene nettopp på at slik ordningen fungerer i dag, er den fleksibel og forstått som et lavterskeltilbud for kunstnere med prosjekter i en tidlig utviklingsfase. Samtidig mener informantene at mer byråkrati er en trussel for ordningens eksistens og kunstnernes muligheter for utvikling av eget virke.

En av svakhetene ved forprosjektordningen som evalueringen avdekker, er søkerens usikkerhet knyttet til begrepet *forprosjekt*. Det er vanskelig å vite når et forprosjekt er så utviklet at det kan regnes som et produksjonsprosjekt. Evalueringsteamet anbefaler derfor en tydeliggjøring av begrepet *forprosjekt*, gjerne illustrert med eksempler på Kulturrådets nettside. Her vil eksempler som viser når et forprosjekt er en idé, noe som skal skje og ikke er ferdig utviklet, være til hjelp for søkere. Grensene her er flytende. Flere respondenter var usikre på disse grensene og etterlyste mer presise definisjoner.

I evalueringen argumenterer søkerne for at en av de største svakhetene med ordningen er usikkerhet knyttet til muligheter til å fullføre igangsatte prosjekter. Flere informanter og responden-

ter forteller at de gjennom ordningen kommer et godt stykke på vei i å utvikle sine nye metoder, konsepter og idéer. Samtidig erfarer de samme kunstnerne at prosjektet strander på grunn av mangel på videre støtte når forprosjektfasen er over. Flere av søkerne mente at selve forprosjektfasen kunne tydeliggjøres gjennom å vise et større skille mellom forprosjektordningen og ordningen for produksjonsstøtte. Gjennom å tydeliggjøre hva som ligger i begrepet *forprosjekt*, kan ordningen fungere som et springbrett til andre tilskuddsordninger. Det vil bidra til kunstnerisk kvalitet i hele scenekunstheltet. Samtidig er det viktig å beholde forprosjektordningen og produksjonsstøtteordningen som to separate virkemidler, for å unngå å gi støtte til prosjekter som ikke holder god nok kvalitet.

Flere av respondentene peker på at endringen i antall søknadsfrister per år ikke har vært hensiktsmessig for søkerne. Tilbudet med to søknadsfrister gjør at potensielle søkere må vente lenger før de eventuelt kan komme i gang med prosjekter. Evalueringsteamet anbefaler at Kulturrådet vurderer antall søknadsfrister opp mot det merarbeid som flere årlige søknadsfrister vil medføre.

Respondentene har stor tillit til at fagutvalget har riktig kompetanse for å fatte beslutninger. Evalueringsteamet anbefaler at Kulturrådet engasjerer flere unge medlemmer inn i fagutvalget, i den grad det lar seg gjøre.

En del av kunstnerne som har bidratt med informasjon til denne evalueringen, argumenterer for at ordningen er for lite transparent. Evalueringsteamet ser det imidlertid som vanskelig å gjøre diskusjonene i fagutvalget offentlig tilgjengelig. Det kan gjøre det mindre attraktivt for kunstnere å være medlem i fagutvalget og gjøre arbeidet med å rekruttere nye medlemmer vanskeligere.

Til nå har detaljerte tilbakemeldinger ved avslag ikke vært prioritert i Kulturrådet. Med 1205 søknader og 742 avslag i de årene ordningen har eksistert, vil en endring som innebærer mer nyanserte svarbrev, innebære mye merarbeid. Én måte å møte søkerens ønsker på kan være å etablere et poengsystem for hvordan søkerne innfrir på ulike kriterier i ordningen, lik det systemet som blant andre Norges forskningsråd benytter seg av. Det å utarbeide et slikt system, fulgt av mer krevende saksbehandlingsprosesser, vil medføre et betydelig merarbeid for fondsforvalter. En gevinst er imidlertid at søkerne får noen indikasjoner på styrker og svakheter ved egen søknad. Mer nyanserte tilbakemeldinger på avslag kan være til hjelp for kunstnere som ønsker å forbedre sin kunstneriske idé.

Referanseliste

- Eliassen og Prytz (red.) (2016). *Kvalitetsforståelser. Kvalitetsbegrepet i samtidens kunst og kultur*. Oslo: Kulturrådet.
- Fieldseth (2015a). *Fri scenekunst i praksis. Utviklingen av fri scenekunst i Norge på 2000-tallet*. Oslo: Kulturrådet.
- Fieldseth (2015b). «På leting etter potensial». Kunst, kultur og kvalitet. Essay nummer 2. Oslo: Kulturrådet.
- Gran, Torp og Theie (2014). *Kreativ næring i Norge 2008–2014*. Rapport nr. 1. Oslo: BI Centre for Creative Industries, BI og Menon.
- Haraldsen, Flygind, Overvåg og Power (2004). *Kartlegging av kulturnæringene i Norge. Økonomisk betydning, vekst og utviklingspotensial*. ØF-rapport 10/ 2004. Lillehammer: Østlandsforskning.
- Haraldsen, Hagen og Alnes (2008). *Kulturnæringene i Norge. Muligheter og utfordringer – en oppdatering av kartleggingen fra 2004*. ØF-rapport nr. 12/2008. Lillehammer: Østlandsforskning.
- Kulturrådet (2013). Notat fra Kulturrådet.
- Kulturrådet (2015). *Årsmelding*. Kulturrådet.
- Kulturrådet (2016). *Årsmelding*. Kulturrådet.
- Norsk kulturfond (2016). *Fra Områdeplan for scenekunst*.
- Skarstein, Tisdal og Gundersen (2015). *Kunstens autonomi og kunstens økonomi*. Rapport fra utredningen om kunstnerøkonomien igangsatt av Kulturdepartementet.

Survey/Spørreundersøkelsen

1. Spørreundersøkelse om forprosjektordningen.

Hei [FIRST NAME],

På oppdrag for Kulturrådet skal Oxford Research evaluere Forprosjektordningen for scenekunst. Hensikten med denne spørreundersøkelsen er å kartlegge erfaringene til dere som har søkt forprosjektstøtte.

Du har søkt forprosjektstøtte fra Kulturrådet til prosjektet, «[PROSJEKTTITTEL]». Ved å svare på spørreundersøkelsen gir du viktige innspill til hvordan ordningen på best mulig måte kan innrettes, både for nåværende og fremtidige kunstnere. Din tilbakemelding er derfor svært verdifull.

Undersøkelsen vil ta omlag 10–15 minutter å gjennomføre, vi setter pris på om du tar deg tid til å svare.

2. I hvilken kommune er du bosatt?

3. Hva er din alder?

(Oppgi verdi)

□ -----

4. Hva er ditt kjønn?

(Oppgi kun ett svar)

- ☐ Mann
- ☐ Kvinne

5. Hva slags type scenekunstner identifiserer du deg selv som? Du kan krysse av for flere kategorier.

(Oppgi gjerne flere svar)

- ☐ Skuespiller
- ☐ Sceneinstruktør
- ☐ Scenograf
- ☐ Kostymedesigner
- ☐ Dansekunstner
- ☐ Koreograf
- ☐ Filmkunstner
- ☐ Tekstforfatter
- ☐ Produsent
- ☐ Lysdesigner
- ☐ Lydkunstner

Andre, vennligst spesifiser:

6. Hvor mange ganger har du søkt om forprosjektstøtte? Vennligst oppgi antall ganger.

(Oppgi verdi)

- ☐ _ _ _ _ _

7. «Forprosjektordningen for scenekunst» ble etablert i 2014. Hvor mange ganger har du fått innvilget støtte fra ordningen? Dersom du ikke har fått støtte fra nåværende ordning, men Kulturrådet forøvrig, ber vi deg krysse av for «ikke innvilget støtte»
(Oppgi kun ett svar)

☐ Jeg har ikke fått innvilget støtte – Gå til 10

Antall ganger:

8. Du/dere har innvilget finansiering til «[PROSJEKTTITTEL]». Har du/dere benyttet dere av disse midlene?
(Oppgi kun ett svar)

- ☐ Ja – Gå til 10
- ☐ Ja, deler av midlene er benyttet – Gå til 10
- ☐ Nei, men kommer til å benytte midlene – Gå til 10
- ☐ Nei. Kommer ikke til å benytte midlene
- ☐ Vet ikke/ikke relevant

9. Hva er årsaken til at du/dere ikke kommer til å benytte midlene?

10. Tidligere fantes det en tilskuddordning for koreografiutvikling, en for scenetekstutvikling og en ordning for korttidsengasjement koreografer, som forprosjektordningen erstattet. Har du/dere søkt midler fra en av de tidligere ordningene?

(Oppgi gjerne flere svar)

- ☐ Ja, jeg har søkt midler fra tilskuddordningen for koreografiutvikling
- ☐ Ja, jeg har søkt midler fra tilskuddordningen for scenetekst
- ☐ Ja, jeg har søkt midler fra korttidsengasjement koreografer
- ☐ Nei, jeg har ikke søkt fra de tidligere ordningene som forprosjektordningen erstatter
- ☐ Vet ikke/ikke relevant

11. Har du/dere søkt andre av Kulturrådets tilskuddsordninger for scenekunstmrådet? Vennligst kryss av for de ordningene som du har søkt støtte fra.
(Oppgi gjerne flere svar)

- ☐ Fri scenekunst – dans eller Fri scenekunst – teater
- ☐ Basisfinansiering av frie scenekunstgrupper
- ☐ Formidling scenekunst/gjestespill
- ☐ Arrangørstøtteordningen scenekunst
- ☐ Andre scenekunsttiltak – Prosjektstøtte til faglig utvikling på scenekunstmrådet
- ☐ Regionale kompetansesentra for dans
- ☐ Driftstilskudd – Scenekunst
- ☐ Nei, jeg har ikke søkt andre ordninger fra Kulturrådet

Andre, vennligst spesifiser

12. Du har krysset av for at du har søkt andre av Kulturrådets tilskuddordninger. Har du/dere fått innvilget støtte fra andre tilskuddsordninger fra Kulturrådet?
(Oppgi kun ett svar)

Ja	Nei
☐	☐

13. Støtte fra forprosjektordningen kan gis både til enkeltpersoner og til grupper. Jeg søkte støtte ...?
(Oppgi kun ett svar)

- ☐ Alene
- ☐ Sammen med en annen
- ☐ Sammen med flere andre/en scenekunstgruppe
- ☐ Sammen med flere andre som jeg ikke hadde samarbeidet med tidligere

14. Hvilke av kategoriene nedenfor passer best for prosjektet «[PROSJEKTTITTEL]» som du har søkt støtte fra forprosjektordningen til? Du kan krysse av for flere.

(Oppgi gjerne flere svar)

- ☐ Koreografi/dans
- ☐ Drama/litteratur
- ☐ Teater
- ☐ Performance/installasjon
- ☐ Musikk/lydkunst

Annen scenekunst. Vennligst spesifiser

15. Hva var formålet med å søke støtte til prosjektet? Du kan krysse av for flere.

(Oppgi gjerne flere svar)

- ☐ Videreutvikle en idé eller et konsept til et dramatisk verk eller annen scenetekst.
- ☐ Utvikle et bevegelsesmateriale ut fra en idé eller et konsept.
- ☐ Utforske og eksperimentere med nye uttrykksformer
- ☐ Utvikle et hovedprosjekt
- ☐ Utvikle en produksjon
- ☐ Prøve ut nye metoder og arbeidsformer
- ☐ Utforsker å eksprimenterere med ny teknologi

Andre grunner. Vennligst spesifiser

16. Søknadsprosessen

Vi vil nå stille noen spørsmål om din oppfatning av søknadsprosessen.

17. Hvor enig er du i følgende påstander om Forprosjektordningen?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	Uenig	Noe uenig	Verken eller	Noe enig	Enig	Vet ikke
Søknadskriteriene for Forprosjektordningen er forståelig	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kravene til selve søknaden er presise og godt beskrevet	☐	☐	☐	☐	☐	☐

18. Hvor enig er du i følgende påstander om behandlingen av din søknad?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	Uenig	Noe uenig	Verken eller	Noe enig	Enig	Vet ikke
Kriteriene for søknadsbehandling er lett å forstå	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Søknadsbehandlingen er transparent/åpen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Søknadsbehandlingen er oversiktlig	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det gis presise/forståelige tilbakemeldinger fra saksbehandler	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Saksbehandlingen er unødvendig streng/rigid	☐	☐	☐	☐	☐	☐

19. Hvor enig er du i følgende beskrivelse av fagutvalget? (fagutvalget gjør vedtak om støtte)

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	Uenig	Noe uenig	Verken eller	Noe enig	Enig	Vet ikke
Fagutvalget består av personer som kjenner mangfoldet i scenekunstheltet godt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fagutvalget består av personer som er scenefaglig kompetente	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fagutvalget er godt kvalifisert til å gjøre vedtak	☐	☐	☐	☐	☐	☐

20. Hvor enig er du i de følgende påstandene knyttet til fagutvalgets avgjørelse?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	Uenig	Noe uenig	Verken eller	Noe enig	Enig	Vet ikke
Det gis presise/ forståelige tilbakemeldinger i vedtaksbrevene	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg fikk en god forklaring på vedtaket som ble gjort i forbindelse med min søknad	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det er de beste prosjektene som får støtte	☐	☐	☐	☐	☐	☐

21. Søknadshistorikk

I det følgende vil vi stille noen få spørsmål om din søknadshistorikk

22. Har du tidligere søkt forprosjektordningen og fått avslag?

(Oppgi kun ett svar)

Ja Nei – Gå til 24

☐ ☐**23. Har du søkt flere ganger med den samme søknaden?**

(Oppgi kun ett svar)

Ja Nei

☐ ☐**24. Hva skjedde med prosjektet etter at ditt prosjekt fikk avslag på søknaden om forprosjektmidler? Prosjektet ble...**

(Oppgi kun ett svar)

- ☐ Gjennomført etter planen
- ☐ Gjennomført, men senere i forhold til den opprinnelige planen
- ☐ Gjennomført, men i mindre omfang i forhold til de opprinnelige planene
- ☐ Gjennomført, men senere og i mindre omfang i forhold til den opprinnelige planen
- ☐ Prosjektet ble ikke gjennomført
- ☐ Vet ikke/ikke relevant

25. Behov og innretning

Vi vil nå stille noen spørsmål om behov og ordningens innretning.

26. Hvor enig er du i følgende påstander knyttet til forprosjektordningen?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	Uenig	Noe uenig	Verken eller	Noe enig	Enig	Vet ikke
Det var vanskelig å vite om mitt/vårt prosjekt var i målgruppen for ordningen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mange scenekunstnere faller utenfor ordningens målgruppe	☐	☐	☐	☐	☐	☐

27. Etter din vurdering, hvor enig er du i at Kulturrådets ulike støtteordninger knyttet til scenekunstheltet overlapper?

(Oppgi kun ett svar)

Uenig	Noe uenig	Verken eller	Noe enig	Enig	Vet ikke
☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐

28. Hvilke prosjektkostnader var midlene som du søkte støtte fra forprosjektordningen ment å dekke? Du kan krysse av for flere alternativer.

(Oppgi gjerne flere svar)

- ☐ Leie av lokale
- ☐ Leie eller kjøp av utstyr
- ☐ Lønn til meg selv
- ☐ Lønn til samarbeidene kunstnere
- ☐ Støtte til administrative oppgaver
- ☐ Produksjon/arrangementsstøtte
- ☐ Reisestøtte

Andre aktiviteter med behov for økonomisk støtte, spesifiser dersom ønskelig

29. I tillegg til støtte fra Kulturrådet, er prosjektet delfinansiert ved hjelp av følgende kilder?

(Oppgi gjerne flere svar)

- ☐ Egne private midler
- ☐ Tilskudd fra andre av Kulturrådets støtteordninger
- ☐ Støtte fra Fond for utøvende kunstnere (FFUK)
- ☐ Fond for lyd og bilde
- ☐ Annen støtte fra andre offentlige støtteordninger (eks. Spenn, fylke, kommuner etc.)
- ☐ Støtte fra private stiftelser (eks. sparebankstiftelser etc.)
- ☐ Annen støtte fra private sponsorer
- ☐ Jeg/vi har ikke mottatt annen støtte
- ☐ Vet ikke/ikke relevant

30. Resultater av støtten

I det følgende vil du bli stilt spørsmål om hva støtten har betydd for ditt prosjekt.

31. Hva ville skjedd med prosjektet dersom Kulturrådet ikke hadde gitt støtte?

(Oppgi kun ett svar)

- ☐ Jeg/vi ville gjennomført prosjektet i større omfang/med høyere kvalitet
- ☐ Jeg/vi ville gjennomført prosjektet uten endringer, i samme omfang og med samme kvalitet
- ☐ Jeg/vi ville gjennomført prosjektet i samme omfang, men med lavere kvalitet
- ☐ Jeg/vi ville gjennomført prosjektet i et mer begrenset omfang, men med samme kvalitet
- ☐ Vi ville gjennomført prosjektet i et mer begrenset omfang, med lavere kvalitet
- ☐ Prosjektet ville ikke blitt gjennomført
- ☐ Vet ikke/ikke relevant

32. K Hvor enig er du i følgende påstander? Forprosjektet ga mulighet til å ...

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	Uenig	Noe uenig	Verken eller	Noe enig	Enig	Vet ikke
...eksperimentere med å utforske nye uttrykksformer	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... nyfortolke eksisterende materialet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... samarbeide med andre på tvers av uttrykksform og sjanger	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... satse på scenekunst for barn og unge	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... bidra til bevissthet og refleksjon om scenekunst i det offentlige ordskifte	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... formidle nasjonalt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... formidle internasjonalt	☐	☐	☐	☐	☐	☐

33.L Hvor enig er du i følgende påstander? Forprosjektet ga mulighet til å ...

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	Uenig	Noe uenig	Verken eller	Noe enig	Enig	Vet ikke
... utvikle nye metoder	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... utvikle nye konsepter	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... utvikle nye ideer	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... utvikle min kunstneriske kompetanse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... utvikle nytt bevegelsesmateriale	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... utvikle nytt manus/ny tekst	☐	☐	☐	☐	☐	☐

34. Forslag til forbedringer og videreutvikling

I denne siste delen av undersøkelsen vil du bli stilt noen spørsmål om mulig forslag til endringer og forbedringer.

35. M Hvor enig er du i følgende utsagn knyttet til utbetaling underveis og sluttrapportering?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	Uenig	Noe uenig	Verken eller	Noe enig	Enig	Vet ikke
Det er tydelig hvilke krav som settes til rapportering fra Kulturrådet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rapportering er tidkrevende	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rapporteringen er komplisert	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ordningen med delutbetalinger, først ved kontraktsignering deretter ved godkjent regnskap er hensiktsmessig	☐	☐	☐	☐	☐	☐

36. Hvor enig er du i følgende påstand? Støtte fra forprosjektordningen resulterte i at jeg senere kunne søke produksjonsstøtteordningen.

(Oppgi kun ett svar)

- ☐ Uenig
- ☐ Noe uenig
- ☐ Verken eller
- ☐ Noe enig
- ☐ Enig
- ☐ Vet ikke/ikke relevant

37. Etter din vurdering, fungerer forprosjektordningen på en tilfredsstillende måte?

(Oppgi kun ett svar)

- ☐ Svært lite tilfredsstillende
- ☐ Lite tilfredsstillende
- ☐ Verken eller – Gå til 39
- ☐ Noe tilfredsstillende – Gå til 39
- ☐ Svært tilfredsstillende – Gå til 39
- ☐ Vet ikke/ikke relevant – Gå til 39

38. Du har svart at ordningen fungerer lite eller svært lite tilfredsstillende. Hvis du ønsker kan du utdype svaret ditt her:

39. Hvilke forbedringer av ordningen «Forprosjektstøtte til scenekunst» kunne vært gjort for å skape et enda bedre tilbud til scenekunstnerne? Spesifiser her om ønskelig:

40. Har du andre kommentarer til spørreundersøkelsen? Spesifiser her om ønskelig:

41. Takk for at du svarte på undersøkelsen.

Spørreguide, Forprosjektordningen for scenekunst

Innledning til intervju

Ordningen Forprosjekt for scenekunst fikk i 2016 tildelt 5,5 millioner kroner – det er denne ordningen som nå skal evalueres. Forsprosjektordningen skal forstås som en kunstnerisk prosess som skjer forut for, eller uavhengig av, en eventuell produksjon. Hva som er innholdet til de tenkte produksjonene er åpent, forskjellig fra prosjekt til prosjekt og ikke klart definert og avgrenset.

Evalueringen er to-delt og skal:

1. fremskaffe kunnskap om erfaringer med forprosjektordningen, og
2. vurdere om ordningen bidrar til kunstnerisk utvikling av scenekunstmrådet gjennom støtte til utvikling og utforskning av nye metoder, konsepter og ideer.

Problemstillingen for prosjektet er derfor som følger:

1. hvilken kunnskap om erfaringer med forprosjektordningen har involverte aktører (fagutvalget, søkere og andre kulturaktører), og
2. hvordan bidrar ordningen til utvikling og utforskning av nye kunstneriske metoder, konsepter og ideer?

1. Forprosjektordningens relevans

Ordningen har som formål å stimulere til utvikling og utforskning av nye metoder, konsepter og ideer som kan lede til nye scenekunstprosjekter. Forprosjektet skal forstås som en kunstnerisk prosess som skjer forut for, eller uavhengig av, en eventuell produksjon.

Ut fra ditt ståsted, hvordan synes du at forprosjektordningen treffer det definerte overordnede målet?

- Er forprosjektordningen tilstrekkelig godt utformet for at prioriterte mål og ønskede effekter skal kunne nås?
- Er det valgt en innretning som er interessant og relevant for å bidra til å nå mål om kunstnerisk utvikling?
- Gir summen av elementene akseptable resultater i lys av ressursinnsatsen og fastsatte mål?
- Er begrepet «forprosjekt» egnet som betegnelse på de kunstneriske praksiser som søkes realisert gjennom ordningen?
- Er ordningen like relevant for kunstnere i etableringsfasen som for etablerte kunstnere?
- Har overgangen til en felles forprosjektordning ført til endringer i søknadstilfanget?
- Står ordningen i et hensiktsmessig forhold til andre støtteordninger for scenekunst i Norsk kulturråd?

Er ordningen konsistent med hva en ønsker å oppnå av resultater og effekter?

1.1 Kriterier og målgruppen for ordningen

Det gis tilskudd til dramatikere/forfattere som skal videreutvikle en idé eller et konsept til et dramatisk verk eller annen scenetekst. Det gis tilskudd til koreografer som skal utvikle et bevegelsesmateriale ut fra en idé eller et konsept. Det gis tilskudd til scenekunstnere som ønsker å utvikle et forprosjekt alene eller i samarbeid med andre aktører.

I de tilfeller der det er flere kunstnere involvert som samarbeidspartnere i forprosjektet, skal den personen som har hovedansvaret for prosjektet, stå som ansvarlig søker. Signerte samarbeidsavtaler med eventuelle andre aktører som f.eks. dramaturg, danser, skuespiller, komponist, scenograf og/eller andre, er ikke obligatorisk, men kan bidra til å styrke søknaden. (Se «Krav til søknaden» lengre ned)

Det er ikke anledning for organisasjoner/institusjoner til å søke forprosjektordningen. Det kan søkes om tilskudd inntil 100 000 kr. Det gis ikke tilskudd til: 1) Kurs, etablering av arenaer, eller stipend, 2) Dramatiseringer, hørespill, filmmanuskripter eller oversettelser, 3) Gjenopptakelser.

Søknad om støtte til ett og samme tiltak behandles kun én gang i løpet av et budsjettår, med mindre det foreligger vesentlige endringer i prosjektet. Disse endringene må komme tydelig fram i ny søknad.

Er kriteriene for hva ordningen kan støtte klar nok?

- Åpner ordningen for nok skjønn?
- Finnes der gråsoner for hva man kan søke støtte til? Og hvordan løser man eventuelt dette?
- Tydelig nok definisjon?
- For bred
- For vid

Har målgruppen god nok kunnskap om ordningen?

Hvor får søkerne kunnskap og informasjon om ordningen?

1.2 Krav til søknaden

1. Prosjektbeskrivelse

- Prosjektbeskrivelsen skal inneholde en utdyping av den kunstneriske idéen. Det skal redegjøres for forprosjektets målsetting og metodiske tilnærming til komposisjon og dramaturgi. Dersom forprosjektet sees i sammenheng med en produksjon, er det forprosjektet som skal utdypes i prosjektbeskrivelsen. Hovedprosjektet, produksjonen, kan, hvis nødvendig, skisseres kort.

2. Obligatoriske vedlegg

- Kortfattet CV for søker og eventuelle samarbeidspartnere. Disse samles i én fil.
- Dersom forprosjektet gjelder scenetekstutvikling, skal det vedlegges et tekstutdrag eller del av manuskript, maks. 5 sider.

3. Andre aktuelle vedlegg

- Samarbeidsavtaler: Dersom det skal vedlegges samarbeidsavtaler, skal disse samles i en fil.
- Visuelt, auditivt og tekstlig materiale kan vedlegges i begrenset omfang. Maks. 5 minutter eller 5 sider.

Er kravene til søknad godt nok beskrevet?

Med omleggingen til en felles forprosjektordning i 2014 ser vi at en del søkere har misforstått noen av retningslinjene for ordningen. Derfor har utvalget nå gjort en del justeringer og presiseringer slik at vi skal få flere søknader i tråd med ordningens formål, sier leder for Kulturrådets scenekunstseksjon, Yrjan Svarva. Scenekunstvalget og administrasjonen i Kulturrådet har derfor gått gjennom retningslinjene for forprosjektordningen og har gjort noen mindre endringer.

Kan du si litt om dette – hva var misforståelsene og hvordan har man løst dette?

1.3 Behandling av søknader (prosessen)

Faglig utvalg for scenekunst behandler søknader til støtteordningene for forprosjekt scenekunst, andre scenekunsttiltak, formidlingsordningen/scenekunst, arrangørstøtteordningen og driftstøtteordningen scenekunst.

Søknaden registreres først i Kulturrådets arkiv og sendes derfra til en saksbehandler for den ordningen som er søkt. Saksbehandleren går gjennom alle søknader og foretar en kontroll av om de oppfylles formelle krav. Videre lager saksbehandleren en faglig tilråding og forbereder sakspapirer til fagutvalgene. Saksbehandleren følger saken gjennom hele prosessen, og er den som kan svare på søkerens spørsmål underveis.

Fagutvalgene (ca. 30 utvalg) er oppnevnt av Rådet. De består av 3–6 medlemmer med høy fagkompetanse innenfor sitt felt og utnevnes for to år av gangen. Rådet sikrer at utvalgene samlet sett dekker en bredde innenfor sjangere og kunstsyn, og med hensyn til kjønn, kulturell bakgrunn og geografi. Fagutvalgene gjør de faglige vurderingene av hver søknad og den samlede søknadsmengden. Fagutvalgene har myndighet til å vedta avslag og bevilgninger inntil kr 300 000. Flere utvalg har dessuten delegert myndighet, dvs at de gjør vedtak uansett tilrådingssum. I større saker, saker som behandles i flere fagutvalg og saker som har prinsipielle sider lager fagutvalgene en tilråding, og så går saken videre til behandling i Rådet.

Rådet er oppnevnt av Kulturdepartementet og består av 10 medlemmer med samlet fagkompetanse innenfor de områdene Rådet forvalter. Medlemmene er oppnevnt for fire år av gangen, og halvparten av Rådet skiftes ut hvert annet år. Rådet behandler overordnede strategiske og prinsipielle saker og fatter vedtak i tilrådingssaker fra fagutvalgene.

Tildelingslister legges ut på nettsidene i etterkant av rådsmøtene. Alle søkere får et skriftlig vedtaksbrev i løpet av kort tid etter at vedtak er fattet. Saker som vedtas i fagutvalgene har en behandlingstid på ca. 2–3 md., mens for saker som går videre til rådsbehandling må man regne med 3–4 md. behandlingstid. Kalenderen viser når fagutvalgene og Rådet har sine møter.

Habilitet

Forvaltningslovens regler om habilitet gjelder for medlemmer og ansatte i Kulturrådet. Habilitetsreglene gjelder også for medlemmer i utvalg nedsatt etter § 3 i forskrift av 27. august 1965 nr. 3554 for Norsk kulturråd, samt for eksperter, konsulenter og andre som måtte utføre arbeid eller tjeneste for rådet.

Habilitetsbestemmelsene inneholder regler om habilitet for Norsk kulturråd og retningslinjer for habilitetsvurderingen som skal foretas. Habilitet vurderes for hver enkelt sak i hvert trinn av søknadsbehandlingen.

Hvordan synes du at ordningen med å overlate behandlingen av søknadene til et faglig utvalg fungerer?

- Riktig sammensetning av utvalget?
- Riktig kompetanse?
- Noen kompetanser som mangler?
- Skiftes medlemmene av hvert faglige utvalg ut godt nok?
- Hvordan rekrutteres nye medlemmer til faglig utvalg?
- Taket på søknadsbeløp er på 100 000 – er dette høyt nok?
- Det er to årlige søknadsfrister – synes du at dette er passe?
- Er den økonomiske grensen for vedtak i faglig utvalg på 300 000 passelig?
- De aller fleste søker om små midler, burde grensa vært nedjustert?

Vurdering av søknader vil i tillegg til formelle krav, også være et resultat av subjektivt skjønn og erfaringer – hvordan synes du at dette påvirker vurderingen av søknader?

2. Ordningens måloppnåelse og effekt

Her ønsker vi å se nærmere på ditt inntrykk om søkeres erfaringer med ordningen.

Første del av tilskuddet blir utbetalt etter at tilskuddsmottaker har akseptert den elektroniske kontrakten og med det bekreftet at Kulturrådets vilkår

er akseptert. Kontrakten bør være akseptert senest ett år etter at melding om tilskudd er utsendt. Første delutbetaling vil skje etter at vi har mottatt signert kontrakt, oppdatert arbeidsbudsjett og handlingsplan. Andre del av tilskuddet vil bli utbetalt når regnskap for forprosjektet blir godkjent av Kulturrådet. Frist for innsendelse av signert rapport og regnskap er senest innen tre måneder etter at forprosjektet er avsluttet. Det kan være nyttig å lese gjennom tips til søkere for generell informasjon om hva rapport og regnskap skal inneholde, men de spesifikke kravene som gjelder hver enkelt ordning, fremkommer i kontrakten fra Kulturrådet. Se også forskrift om tilskudd fra Norsk kulturfond. Det skal gjøres kjent at forprosjektet er støttet av Norsk kulturråd.

Det som skjedde da jeg fikk avslag var at jeg innrettet teksten mot roman. Når jeg ikke fikk innvilget min søknad mistet jeg troen på at noen ville ha teksten min på en scene. Men jeg har et forlag som vil levere dette ut som en roman. Så prosessen stoppet litt det må jeg innrømme. Jeg har fortsatt det samme konseptet, og romanen for den hvite delen er skrevet. Jeg tror faktisk at de tre skal henge sammen.

Som ansatt i X (eks. kulturrådet) hvordan vil du beskrive din kunnskap om søkerne?

- Hvem er søkerne og hva kjennetegner deres kunstneriske praksiser?
- Hvilken kunnskap har målgruppen om ordningen?
- Hvilke erfaringer har søkerne med ordningen? (er de gjengangere)
- Står ordningen i et hensiktsmessig forhold til andre støtteordninger for scenekunst i Norsk kulturråd?
- Hvordan treffer ordningene målgruppas behov?
- Hvor lang tid erfarer dere at det må gå før forprosjektene gir resultater som for eksempel realisering av et hovedprosjekt/ utvikling av ny metode etc.?
- I hvilken grad mener du at ordningen bidrar til å endre støttemottakernes (innvilgede, avslåtte og avviste) atferd? Hvordan endres støttemottakernes atferd?
- Hvilke kvalitative endringer oppstår blant kunstnerne som følge av støtte fra Kulturrådet?
- I hvilken grad endrer støttemottakere (og de som får avist sine søknader) sin holdning til utvikling av nye konsepter og metoder?

3. Ordningens effektivitet og måloppnåelse

- Er det forvaltningsmessige skillet mellom forprosjekt og produksjon hensiktsmessig i forhold til søkerens kunstneriske praksiser?
- Er det noen form for informasjon som viser om hvorvidt forprosjekter har blitt videreført?
- Har dere oversikt over hvor mange forprosjekter som det ikke blir noe av? Ev. blir en suksess?
- Hvor lang tid tar det erfaringsmessig før et forprosjekt er materialisert videre?
- Er dokumentasjonen som gjøres i etterkant (søknadsmottakenes sluttrapportering) god nok?
- Ser du noen tilleggseffekter ut over ordningens formål blant støttemottakerne?
- Har ordningen fungert som en produktiv rammebetingelse for nyskapning og utvikling innen ulike sjangre og uttrykksformer?
- På hvilke måter stimulerer ordningen til kunstnerisk utforskning av nye metoder, konsepter, ideer og materiale?
- Hva hadde skjedd dersom ordningen ikke eksisterte (addisjonalitet), Ville forprosjektene likevel blitt gjennomført? (i så fall hvordan?)
- Hva med de som ikke innvilges støtte – klager disse? Hva kjennetegner disse aktørene?

4. Ordningens bærekraft

Dette er en oppsummering der dine innspill vil bli brukt til å gi forslag til forbedringer og tiltak for videreutvikling av forprosjektordningen.

- Hvilke styrker og svakheter har ordningen med tanke på å oppnå de overordnede målsetningene?
- Hvilke muligheter og trusler står en ovenfor med tanke på å nå målsetningene?
- Hvilke forventinger har du til fremtidige effekter som per i dag ikke lar seg identifisere eller måle?
- Vil disse effektene kunne materialiseres uavhengig av forprosjektordningen?
- I hvilken grad møter ordningen målgruppens behov i fremtiden?
- Er det noe du mener bør endres ved ordningen for å ytterligere forbedre ordningens formål og effekt?